

THE BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. VII.—No. 76.]

APRIL, 1911.

[Price 3d.]

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 200 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. W. E. ROLSTON, 60, Silver-crescent, Chiswick, London, W.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH ESPERANTIST each month, and thus supply

themselves with the information necessary when giving addresses or writing to the Press. The following articles should be earmarked:—Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 150, 152, 159, 177, 200.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E.," the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wackrill; "International Language," Dr. W. J. Clark; "Por kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro. Vallienne.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the B.E.A. will endeavour to engage

the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"The British Esperantist."—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vol. IV. (1908), 4s.; Vol. V. (1909), 4s. All post free.

Esperanto Press Club.—All willing to help, communicate with Mr. C. E. BOARDMAN, F.N.S.A., Secretary's Office, Brodick Castle, Isle of Arran, N.E.

Group Secretaries should send in their reports (which should be brief and of general interest) if possible before the 15th of the month, for insertion in following issue.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

HON. SECRETARY.

PRESIDENT.

DAY OF MEETING.

Accrington	Miss L. IDON, 11, Owen-street	S. KIRKBRIGHT	Tuesday.
Adelaide (S. Australia)	W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide	Mrs. WILLIAM HOGG	Monday.
Barrow-in-Furness	JOSEPH ROLLINSON, 78, Holker-street	A. WHEELER	Friday.
Bath	E. R. BLACKETT, 9, Stall-street	WALTER PITT, C.E.	
Bedford	Miss WALLS, 67, Victoria-road	C. J. KNIGHT WATSON, late	
Birmingham	F. W. HIPSLEY, 156, South-road, Erdington	FRED. HACKETT [M.I.C.E.]	Friday.
Blyth (Northumberland)	JOHN TULLOCH, 1, New-road, The Colliery	Miss EADINGTON	
Bolton	A. R. HORSLEY, 24, Rock-avenue, Halliwell	J. A. ASHTON	
Bradford	J. T. HOLMES, 29, Norman-drive, Eccleshill	A. TUKER PRIESTMAN	Thursday.
Brighouse	Mrs. M. FRYER, Dalefield, Castle-hill, Rastrick	Dr. B. E. T. EDWARDS	Friday.
Brighton and Hove	Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's park	J. H. VAGG	Thursday.
Bristol	H. CARR, 24, Harrow-road, Brislington	C. A. L. DIRAC	
Buckingham	Miss LANCASTER, 6, Chandos-road	Rev. C. J. SENIOR, M.A.	Tuesday.
Buckhurst Hill	Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe"	Col. Rt. Hon. MARK LOCKWOOD	
Burnley	T. FERNLEY, 27, Tunstall-street	W. B. CURRIE [M.P., C.V.O.]	Daily.
Bury	HARRY INGHAM, M.Sc., F.O.S., 26, Hamilton-street	J. ALEX. ROGERS	Wednesday.
Buxton	J. A. LEES, Clifford Lodge, Hardwick-street	SYDNEY TAYLOR, B.A.	
Cambridge	G. REYNOLDS, 12A, Sidney-street	E. W. STRAIN	
" (Verda Stelo)	Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-street	TREGONWELL E. COLLIER	
Castleford	W. F. COPP, Medley-street	Rev. A. L. CURRY, M.A.	
Cheltenham	C. P. INGLESON, 30, Montpelier-villas	Rev. R. EDIS FAIRBAIRN	
Chester	R. JACKSON, Avenham, Dee Banks	JAS. MCKINLAY	Thursday.
Coventry	FRANCIS W. SHAW, 40, Gresham-street		
Cowdenbeath, N.B.	C. WALLS, Cattlehill Cottage, Crossgates, Fife	Dr. J. B. PRIMMER	
Darlington	Mrs. G. P. WOOF, 8, Pierremont-crescent	C. C. MARKHAM, A.M.I.C.E.	
Deal	W. B. WEST, 12, Northcote-road	Rev. O. PENDOCK BANKS, M.A.	Friday.
Derby	J. POTTER, Jun., 4, The Strand	RICHARD LEGGIE, M.D.	
Dewsbury	E. CHAWSHAW, 16, Kent-street, Boothroyd-lane		
Dover	W. CHITTY, Mildura, Park-avenue		
Dublin Modern Lan- guages Soc. (Esp. Sec.)	SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-road, Terenure	[F.B.E.A.] Ven. Archdeacon WYNNE, D.D.	
Dundee	ALFRED A. SLADDERS, 10, Whitehall-street	Rev. J. BEVERIDGE, M.A., B.D.	
Durham (North-West)	Miss M. E. TROTTER, "Oakleigh," Shotley Bridge	E. J. GEORGE	
Eastbourne	JOHN P. NIX, 2, Terminus-road	Lieut.-Colonel ROBINSON	Monday.
East Maitland (Aust.)	E. A. PRYKE, East Maitland, N.S.W.	F. W. BLOORE	
Edinburgh	WM. M. PAGE, 31, Queen-street	J. M. WARDEN, F.F.A.	Wednesday.
Fylde, Blackpool	Miss A. SCHOFIELD, 16, Woodland grove	JOHN PORTER	Thursday.
Gateshead-on-Tyne	GEO. WATSON, 24, Exeter-street	Dr. ARTHUR GREEN	Wednesday.
Glasgow	DAVID DUNLOP, 22, Berkeley-terrace	RICHARD J. McLAREN	Monday.
*Glennelg (3. Australia)	Mrs. J. LUMSDON	HERR UHRLADE	
Gosford (Australia)	P. J. HOLDSWORTH, Gosford, New South Wales	GEO. COLLINGBIDGE	
Halifax	W. HODGSON, 36, Conway-street, Hopwood-lane	R. HAYHURST	
Halifax (Socialist)	E. WHITEHEAD, 29, Knight-street	A. WAIGHT	Friday.
Hailestead (Essex)	Miss J. M. INMAN, Colchester-road		
Harrogate	Miss E. MOODY, 36, Bilton-drive	I. WADE	
Harrow	BERNARD E. LONG, 46, Roxboro-road		
Hastings	A. J. ADAMS, Plympton-terrace	A. J. ADAMS	
Hawick	R. MILES, 3, Alfars-bank	R. MILES	
Hebburn	ERNEST FOXALL, 85, Victoria-road	Dr. D. W. INGLIS, M.A.	
Hebden Bridge	Miss H. GEDDES, Mytholm Bank	J. G. BERKLEY	
Heywood	Rev. S. L. BRITTON, 52, Gooden-street		
High Wycombe	ARTHUR BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-avenue		
Huddersfield	W. H. HIRST, Esperanto House, Thornton Lodge-road	J. H. FITTON	Thursday.
Hull	W. UTLEY, 18, Fountain-street	RICHARD E. VIVIAN [B.D.]	
Ipswich	Miss F. MENDEL, 45A, Princes-street	Rev. LINDSAY THOMAS, M.A.	
Keighley	Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-terrace	J. RHODES, F.J.I., F.B.E.A.	Monday.
Lancaster	Miss GRISENTHWAITE, 5, Balmoral-road	J. PARKER	
Leamington	J. HARRISON, 114, Plymouth-place	STEPHEN MELLOWS, B.Sc.	Tuesday.
Leeds	Miss L. BRIGGS, Westleigh, Town-street, Armley	F. L. G. MARECHAL, B.A.	Friday.
Leeds (Salem)	H. BARKER, 26, Malvern-road, Beeston-hill	H. WHITLEY	
Leith	Miss ELIZABETH WALLACE, 23, Starbank-road, Trinity	J. ROBBIE, F.B.E.A.	
Leven, N.B.	Miss M. C. GERRETT, Learmont	—, MAXWELL	
Lewes	HERBERT VERRAL, 8, Grange-road	Miss M. REEVE	
Limerick	Miss A. M. HODGSON, 4, Victoria-terrace	Ven. Archdeacon WYNNE, D.D.	Wednesday.
Liverpool	ROBERT GRAHAM, 15, Harvey-street	G. D. LEWIS, M.A.	Tuesday.
London (Central)	H. D. AKERMAN, 112D, Marlborough-rd., Bowes-pk., N.	FELIX MOSCHELES	Friday.
Battersea, S.W.	Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-street	C. F. HAYES	Wednesday.
Bedford Park, W.	H. MEULEN, 19, Boscombe-road, Shepherd's Bush	Mrs. MARION COX	Wednesday.
Brixton, S.W.	E. W. EAGLE, 21, Kellett-road	Dr. PRESTON LEWIS	Tuesday.
Charing Cross	ARTHUR BLOTT, 39, Broadway, Stratford, E.	ARTHUR BLOTT	Tuesday.
Croydon, S.E.	L. L. S. LOUIS, Moreton-road, S. Croydon	Major J. E. FOX, J.P., Mayor	Tuesday.
East London	J. GOURLAY, The Laurels, Hale-end-rd., Highams-pk.	P. KALISKY	Wednesday.
Emmanuel (S.E.)	E. A. ALLSOP, 27A, Burnbury-road, Balham, S.W.	E. J. HARVEY	Monday.
Hampstead, N.W.	G. L. BROWNE, 53, Burghley-road, N.W.	H. BOLINGBROKE MUDIE	
Kingston-on-Thames	J. BOOTH, Medina, Homersham-road, Norbiton	F. M. SEXTON, A.R.C.Sc.	Wednesday.
N. London "Clarion"	J. PRATT, 12, Pellerin-road, Stoke Newington, N.	EDWIN ELLIOTT [F.B.E.A.]	Thursday.

Mildmay and Hackney	M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-road, Highbury	G. NOBLE FARMER, C.A.,	Thursday.
Norda Stelo	Miss I. A. GRANT, 207, Tufnell-park-road, N.W.	G. L. BROWNE [F.B.E.A.]	Wednesday.
Polyglot Club	E. CEFECÉ, 5-6, Clement's-inn, E.C.		4th Sunday.
Putney, S.W.	E. L. KEARNEY, M.A., 33, Oakhill-road		Wednesday.
Sud-Orienta Stelo	E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gdns., Old Charlton, S.E.	Dr. C. J. FULLER	Friday.
Sutton (Surrey)	L. C. ANDREWS, Cressingham House, Carshalton	ROBERT SUTCLIFF	Thursday.
West London	S. MAITLAND, 22, Maclise-road, Kensington, W.	W. H. A. TERRILL	Thursday.
West Norwood	J. BLAICKIE, M.A.	H. F. HÖVELER	
Wimbledon	E. M. RYDER, 13, Trewince-road	Colonel W. A. GALE, R.E.	Monday.
Maldstone	Mrs. M. E. PEAKE, 144, Upper Fant-road	Captain LATTIMER	
Malta	T. GARDNER, 14, Victoria-junction, Sliema	Dr. G. BUSUTTIL	
Manchester	JAMES WOODALL, 56, Clarendon-road, Cl-on-M.	RHODES MARRIOTT, F.B.E.A.	Thursday.
Mansfield	FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-road	THOMAS B. ROGERS	
Melbourne (Australia)	A. H. JOHNSON, 482, Brunswick-street, N. Fitzroy	JOHN BOOTH, M.C.E., F.B.E.A.	Thursday.
Middlesbrough	A. E. HAYNES, 6, Clarence-road, Eaglescliffe, S.O.	—, BAKER-HUDSON	
Mirfield (Yorks)	W. S. WADDINGTON, Broad Oaks	Rev. L. WESTMACOTT, M.A.	
Montrose	Miss I. O. FETTES, 6, Dorward-street	JAMES D. SIMPSON	Monday.
Natala Verda Stelo	LEONARD WOOD, 6, Mutual-bldgs., Smith-st., Durban	C. J. MORIN	Monday.
Nelson	S. HIRST, 28, Selby-street	W. HARGREAVES	Tuesday.
Newcastle	Mrs. S. E. WRIGHT, F.B.E.A., 11, Oxford-ter., Gateshead	R. K. LEARMOUNT	
New Stevenston, N.B.	Rev. E. MOUNTAIN, Holytown	RAYMOND F. BOILEAU, J.P.	Monday.
Norwich	L. C. FROST, 11, Matlock-road	E. WHERLER	
Norwich, Unthank-road	FRANK WYATT, 2, Cozens-road, Thorpe Hamlet	F. E. BUMBY, B.A.	Friday.
Nottingham	F. G. ROWE, 51, Portland-road	F. C. RHODES	
Oakworth (Yorks)	A. DENISON, 3, Apsley-terrace	ARCHIBALD A. POLLOCK	
Paisley	DAVID SEMPLE, Calside-avenue	THOMAS DAWSON	Wednesday.
Partick Y.M.C.A.	J. A. JOHNSTON, 16, Burnham-ter., Yoker, Renfrews	J. F. C. SIEBER	Wednesday.
Perth	G. A. BROWN, 3, Windsor-terrace, Craigie	G. C. LAW	Thursday.
Plymouth (Tri Urboj)	E. E. YELLAND, 16, Chapel-street, Stonehouse	E. LEE	
Pontefract	F. TAYLOR, Station Gates	J. FENNALL	Wednesday.
Portsmouth	E. B. JOHNSON, Esperanta Halo, The Arcade	Dr. ED. KLEINER	
Pretoria (S. Africa)	Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99	W. HAYNES	Thursday.
Reading	Miss ROSA WOOLFORD, 19, Duke-street	G. M. GRIFFITH	
Rhos (N. Wales)	DAVID THOMAS, 70, Bank-street, Rhos, Ruabon	J. CHADWICK	Thursday.
Rochdale	T. WOOLFENDEN, 22 4, Cheetham street	SPURLEY HEY, B.A.	Thursday.
Rotherham	J. E. HICKS, Y.M.C.A., High-street	JOHN MERCHANT, F.B.E.A.	
Sheffield	ALBERT HALL, 33, Firth-park-avenue	F. J. CHAMBERLAIN	
Sheffield Y.M.C.A.	W. HAGEN, Glengarth, Handsworth	W. BEAUMONT	
„ (Crookes) „	M. BROWN, 36, Bute-street, Crookes	Miss M. SCHOFIELD	Friday.
Shipley	Miss M. E. PARKER, 25, Wellington-crescent	Miss ETHERINGTON	
Slough	Miss PITT, Upton House	Rev. J. C. RUST	
Soham (Cambs.)	G. F. FENTON, Soham (Cambs.)	C. WHITE	Tu. & Thu.
Somercotes	HARRY SHAW, Fernleigh Vil., Leabrooks, nr. Alfreton		
Southland (N.Z.)	A. ROWLANDS, Box 183, Invercargill	Rev. J. ASHBY	Friday.
Southport	P. FOSTER, 33, Westbourne-road, Birkdale	Mrs. GODMAN	Tuesday.
St. Albans	OSWALD GODMAN, 16, Oster-terrace	JAMES T. HAXTON	Wednesday.
St. Andrews	JOHN E. MORAN, 77, North-street	ALFRED GRIFFIN, F.B.E.A.	Thursday.
St. Helens (Lancs.)	E. L. CHALLENGER, 26, Cowley-hill-lane	Alderman A. BRIGGS	
Stockport	Miss KILNER, 31, Regent-road	T. R. WILSON	Tuesday.
Stockton	J. W. BRITAIN, 5, Bon-Lea-ter., Thornaby-on-Tees	Rev. H. J. CHAPMAN, M.A.	Friday.
Stoke-upon-Trent	H. TOMLINSON, 15, Sheppard-street	J. E. HARDWICH	
Sunderland	A. N. RONTREE, 30, Brinkburn-street	G. H. BURKHARDT, M.Sc.	Monday.
Swindon	L. A'C. FARR, 50, Gladstone-street	Rev. C. STEELE, M.A.	
Swinton	J. E. JONES, 38, Station-street	F. E. WALLACE, B.A., LL.B.	Tuesday.
Sydney, N.S.W.	H. GADSDEN, 39, Wentworth-court, Elizabeth-street	A. J. SCHOFIELD	
Todmorden	Miss E. LUMB, The Mount	ROBERT M. SANGSTER	Thursday.
Toronto (Canada)	MAX. A. FRIND, 133, Yorkville-avenue	H. PENTECOST, F.Ph., F.C.I.	
Truro	Miss BLIGHT, Victoria-square		
Tunbridge Wells	J. A. GILL, Lower Green-road, Rusthall	W. THISTLETHWAITE	
Wakefield	P. BROOKS, 27, Church-road, Altofts, nr. Normanton	Rev. R. B. PRIMAVESI, O.S.B.	
Warrington	E. GORDON BURGESS, 14, Winmarleigh-street		
Wellington (S.A.)	G. F. H. CLARK, P.O. Box 2, Wynberg, C.C.	J. ARCHYLL JONES, B.Sc.	
West Hartlepool	W. J. HEWITT, 9, Stockton-street	J. C. MIDGLEY	
Whitley Bay	Mrs. HANUSCOMB, 12, Laburnum-avenue	W. A. PIERCE	
Winnipeg	Miss PLAYFAIR, 315, Mountain-avenue	F. G. GARDINER	
Wisbech	Miss E. MILLER, Wistaria House	Councillor J. STANFORD	
Wrexham (N. Wales)	R. W. HUGHES, 1, Hope-street		

* New Group.

“LA REVUO.”

INTERNACIA MONATA LITERATURA GAZETO.

Kun konstanta kunlaborado de D-ro. ZAMENHOF.

Abonu ôe B.E.A., 133-6, High Holborn, W.C.

Jare, 6 ŝilingoj; ĉiu numero, 6 pencej.

BELGA ESPERANTISTO.

(Monata Revuo).

Oficiala Organo de Belga Ligo Esperantista.

ELDONANTO:

FR. SCHOOF, 49, Kleine Beerstraat, Antwerpen, Belgujo.

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* Telegraphic address: "Esperanto, London."

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D.	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The, a simple course for non-grammarians, by HELEN FRYER ...	0	7
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN	0	7
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, MARGARET L. JONES (cloth boards, 2s. 3d)	1	8½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT ...	1	8
Esperanto Made Easy, Dr. O'CONNOR	1	2
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0	2½
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Fluency in Esperanto, How to Attain, W. MANN	0	1½
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1	7
Phonography, Pitman's, adapted to Esperanto, by GEORGE LEDGER	1	0½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1	1
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN ...	1	2
Picture Lessons in Esperanto, MARSHALL-MANN	0	3½
Primer of Esperanto... .. (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Standard Course, by G. W. BULLEN, paper ...	0	7
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Ĉiutaga Vivo, La (Gouin Metodo), Esp.-Eng. ...	1	2
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF cloth, 3s.; paper	2	0
Eldono bohema, hispana, itala, greka, hungara, rumana, slovaka, turka ... (each)	1	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ ...	0	6
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE ...	0	9
Librotendo, Duobla (Mondsisistemo), ERNST WUCHER	2	6
Lingvaj Respondoj (el <i>La Revuo</i>), de D-ro. L. L. ZAMENHOF... ..	0	9
Parizaneto, La, de R. KRON, Ph.D., 1s. 1d.; cloth	1	7
Sintakso Esperanta, de P. FRUICHTER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPORTE ...	0	5
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto) ...	0	4
Tutmonda Lernolibro (laŭ metodo Gouin), de F. L. G. MARÉCHAL	1	0

IN OTHER LANGUAGES.

Ausführliche Grammatik der Esperanto, Rektor W. VELTEN	1	10
Cours Méthodique, C. AYMONTIER et GROSJEAN-MAUPIN. Thèmes. Versions ... each	1	3
Curso Práctico, por R. D. SEDÓ y V. INGLADA	3	2
Esperanto por Bohemoj, ČEJKA-KRUMPHOLZ ...	1	4
Grammaire complète, par C. AYMONTIER... ..	1	6
Manual y Ejercicios, por V. INGLADA (Spanish)...	3	2
Petit Cours Primaire, BONNEHON kaj ROSIAUX	1	2
Praktisches Esperanto-Lehrbuch, R. SPOTTE...	1	7

Prices,
post free.
s. d.

Vollständiges Lehrbuch, von J. BOREL	1	7
Yiddish-Esperanto Text-book, J. BRESLER ...	1	0
Text-books in Portuguese, Italian, Catalan, Dutch, Dano-Norwegian, Swedish, Modern Greek, Roumanian, Hungarian, Bohemian, Polish, Servian, Slovak, Ruthenian, Russian, Bulgarian, Finnish, Japanese, Arabic, Armenian, and others to order.		

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Cesko-Esperantsky Slovník, de T. ČEJKA	1	1
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Dansk-Norsk Esperanto Ordbog, KAJ BENDIX...	3	6
Deutsch-Esp. und Esp.-D., Taschenwörterbuch	1	1
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF ...	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 4s. 10d.)	4	0
Enciklopedia Vortareto (Esperanto-Franca) ...	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES ...	1	8
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above 1½d. and	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. Usuel de, E. GROSJEAN-MAUPIN	1	0
Esp.-Français, Dictionnaire de P.E.S., 2s. 6d.; bound	3	0
Esp.-polski i polsko-esp., Słownik, ZAMENHOF ea.	0	7
Esperanto-Dansk-Norsk Ordbog, af F. SKELGIORLING	4	0
Esperanto-Español y E.-E., Vocabolario, INGLADA and VILLANUEVA	6	3
Esperanto-Portuguez, T. R. LEITE	1	10
Esperanto-Rusa Vortaro, D-ro. L. L. ZAMENHOF	1	10
Esperantsko-Cesky, Slovník (bound, 2s. 3d.) ...	1	9
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franç.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)... ..	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.) ...	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAIS	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono)	0	6½
Italiano-Esperanto, Dizionario, di G. MEZZINI	2	6
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRIEL ...	1	0
" de Sentencoj , de ŬOAGO	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN ...	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, korektita, P. BOULET ...	1	6
Photographique, Vocab. Français-Esp., C. VERAX	0	10
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Partoj I. kaj II., 4s. 4d.; kun aparta aldono	9	6
Aldono	1	6
*Ornitologia Vortaro oklingva (Prova eldono), P. E. STOJAN	2	6
*Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU	7	6

Fabeloj al Helenjo (M. Sibirjak), <i>trad.</i> D-ro. N. KABANOV	0	3½
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING	0	3½
Fabeloj kaj Rakontoj (el "Esperantaj Prozaĵoj")	0	3
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols.	each	2	0
Fatala Ŝuldo (L. Dalsace), <i>trad.</i> E. FERTER-CENSE	3	6
Folioj de la Vivo (S. Rusiñol), A. SABADELL	1	0
Formortinta Delsuno (R. Vermandere), <i>trad.</i> OSCAR VAN SCHOOR	2	3
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 6th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.)	3	6
*Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES	0	3½
Fundo de l' Mizero, La (V. Sieroŝevski), KABE	0	9
Genezo (Genesis), el la originalo <i>trad.</i> L. L. ZAMENHOF	2	0
Gulliver en Liliputlando, <i>trad.</i> M. INMAN	1	1½
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0	7
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.)	0	7
Horacio (Horatius, from Macaulay's "Lays of Ancient Rome"), <i>trad.</i> C. BICKNELL	0	9
Idilio ĉe la Fonto, La (I. Nievo), <i>trad.</i> A. TELLINI	0	8
Imenlago (Th. Storm), <i>trad.</i> A. RADER	0	9
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0	2
Infano, La, la Saĝulo kaj la Diablo (C. Kernahan), <i>trad.</i> J. C. O'CONNOR	0	3
Internacia Krestomatio , <i>trad.</i> KABE	1	3
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), <i>trad.</i> KABE	0	9
Japanaj Rakontoj, ĈIF TOŜIO	0	7
Juĝo de Oziris, La (H. Sienkiewicz), GRABOWSKI	0	6
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro. A. FIŠER	0	7½
Karavano, La (Wilh. Hauff), <i>trad.</i> J. W. EGGLETON	1	1
Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI	0	7
Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono	0	7
Kolomba Premio, La (Dumas), B. PAPOT	1	0
Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI	2	0
Kongresaj Paroladoj de D-ro. ZAMENHOF (vidu "Deveno kaj Historio")	0	7
Kongresa Libro, <i>Boulogne</i> , 1s. 6d.; <i>Cambridge</i>	0	7
" <i>Dresden</i>	1	1
Kongreso, Raporto pri la Dua, Tria kaj Kvina, de P. CORRET	each	0	10
Kongreso, Raporto pri la Sesa	1	1
Tria, La, multilustrita, eldonita de <i>La Revuo</i>	1	6
Lasta Abenceraĝo, La, <i>trad.</i> DESHAYS	0	6½
Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>)	2	0
Legolibreto, J. BOREL	0	3½
Libro de l' Humoraĵo, LENGVEL PÁL	2	6
Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE	1	0
Londonaj Interesaĵoj, kun kvar kartoj	1	4
Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio)	2	6
Manon Lescaut (Prevost), <i>trad.</i> D-ro. VALLIENNE	3	6
Marta (E. Orzeszko), <i>trad.</i> D-ro. ZAMENHOF	0	7
Mia Liro , poemoj de D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Ne Dezirita. Ni Virinoj (J. van Woude), <i>trad.</i> M. POSENAER	0	7
Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), <i>trad.</i> BR. KUHL	0	10½
Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI	0	7
Ora Ŝaflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7
Pacokaj Milito (C. Richet), <i>trad.</i> D-ro. VALLIENNE	0	10
Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7
Patroj kaj Filoj (Turgenev), <i>trad.</i> KABE	2	6
Paŭlo kaj Virginio , <i>trad.</i> H. HODLER	1	3
Perdita kaj Retrovita , de E. BOIRAC	0	7
Per Espero al Despero, dek poemoj de D-ro. S. SCHULHOF	0	7

		Prices, post free.				Prices, post free.	
		s.	d.			s.	d.
Perfekta Edzino, La (L. de León), A. J. LOIRA...		2	0	Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA		0	6½
Pola Antologio , de KABE		2	0	"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), trad. J. HEDLEY INCE		0	6
Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), trad. H. A. LUYKEN (tole bindita, 1s. 1d.)		0	7	Fianĉiniĝo de Sovaĝulineto (3-akta), ROKSANO...		0	7
Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF		0	9	Frenezio (du unuaktaj drametoj), F. PUJULA- VALLÈS		1	0
Prediko sur la Monto, Pastro BEVERIDGE		0	2½	Gasto, La (2-akta komedieto), S-ino VALLIENNE		0	6
Preĝaro Katolika (latine kaj esperante)		2	1	Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF		1	3
Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES		1	7	Gustaf Vasa (5-akta), de REINHOLD SCHMIDT		1	7
Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF		1	9	Hamlet , trad. D-ro. ZAMENHOF, paper, 2s.; cloth		3	0
Prozo kaj Versoj, VINCENTE INGLADA		2	0	Ifigenio en Taŭrido (Goethe), trad. D-ro. ZAMENHOF (cloth, 2s. 8d.)		2	0
Prozo el Danaj-Norvegaj Aŭtoroj, THOMSEN		1	0	Jeso de Knabinoj, La (3-akta), MACLEAN		0	6
Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF		2	6	Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A.		1	7
Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER		0	3	Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro. W. VAN DER BIEST		2	6
Puto kaj la Pendolo, La (Poe), trad. A. PRIDE		0	4	Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE		0	6½
Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley)		2	2	Kiel Plaĉas al Vi (Shakespeare), D-ro. IVY KELLERMAN		2	2
Rakontoj el la Ceha Literaturo, trad. JOS. GRNA		1	8	Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF		0	3½
Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY		1	0	Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en "La Kvara")		0	10
Reĝlando de la Rozoj, La (A. Houssaye)		0	7	Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A.		2	0
Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré		3	6	Minna de Barnhelm (Lessing), A. REINKING		1	4
Rememoro pri Solferino (H. Dunant)		1	1	Mistera Krismo (unuakta komedieto), M. CASAS		0	10
Rolandkanto, trad. D-ro. NOEL		1	7	Mistero de Doloro, 3-akta (Adriá Gual), trad. F. PUJULA-VALLÈS		2	0
Ruĝa Floro, de V. GARŠIN		0	4	Misteroj de Amo (du unuaktaj dramoj), NADINA KOLOVRAT		1	3
Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF		1	6	Monologoj, Tri, trad. P. BOULET		0	3½
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO		1	1	Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA		1	0
Sesdek Sakproblemoj, kun solvoj kaj vortareto, J. PALUZIE		2	6	Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.		1	0
Sinjoro Vento kaj S-ino. Pluvo, de P. DE MUSSET		1	1	PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.			
Slavaj Rakontoj, Du (GORKIJ kaj VAZOV)		0	7	Advantages of Esperanto, The (Engl. and Esp.), MARGARET L. JONES		0	1½
Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL		1	2	Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK		2	7
*Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp., D-ro S. LEDERER		0	10	Badges, star-shaped brooch or button, 9d.; <i>Cefeĉ</i> , round, brooch, 8d.; button, 10d.; pendant...		1	7
Tekstaro de Britaj Kantoj, Ad. SCHAFER		0	3½	Croix-Rouge, Esperanto et le, par Lieut. BAYOL		1	0
Tutmondaj Fajroĉutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE		0	3½	Do you know Esperanto? ... per 100		5	6
*Utileco de Esperanto por la blinduloj, P. LEVY kaj aliaj		0	4	Esperantista Poŝkalendaro, 1911 (Dr. LEDERER)		1	2
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE		1	7½	Esperanto Language, by R. J. LLOYD, M.A.		0	10
Unuaj Agordoj, poezioj de W. ELSKA kaj ESKA		0	6	"Feliĉaj Familioj" (Kartludo), de C. McPHERSON		1	1
Vakciniuja Krono, La (J. Poraks), P. KIKAU		0	6	Hour of Esperanto, An, CART-COX		0	6½
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE		1	0	How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE...		0	1½
Versfarado kaj Rimaro , Esperanta, PARISOT kaj CART		0	6½	International Language, by W. J. CLARK, M.A.		2	9
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie		1	6	Jarlibro Tutmonda, 1910		3	0
Vizio de la Poeto (Carmen Sylva), trad. K.E.		0	1½	Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.) , now ready in English, German, French, Italian, Swedish, Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese, Bohemian, Russian, and Welsh, per doz., 6d.; per 100		3	0
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER		0	9	Spanish, 3s. 9d.; Catalan, Dutch, Finnish, Polish, Roumanian, Croat-Servian, per 100		4	0
Westminster, La Abatejo de		0	3	Kio estas Esperantismo? ... each ½d.; per 100		4	0
DRAMA.				Murkalendaro Esperantista, 1911 (Bruijn)		1	8
Advokato Patelin, trad. J. EVROT		0	9	Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE		0	4
Ama Bileto (unuakta komedio), BALUCKI		0	6	Postcards, Propaganda (I.P.E.) ... per 100		1	8
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, trad. G. MOCH		1	0	Ditto, for teaching use of Participles, per 100		1	3
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.		0	4½	Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet		0	7
Aspazio, 5-akta tragedio (Svjentohovski), D-ro. LEONO ZAMENHOF		2	6	Propaganda Leaflets ... per 100		0	6
Avarulo, L' (Molière), trad. SAM MEYER		0	9	Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL		0	1½
Barbiro de Sevilla (Beaumarchais), 4-akta, SAM MEYER		0	9	Salutpoŝtkartoj de B.E.A., nova serio, per doz.		0	7
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON		0	7	Solve de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>), with English translation by A. E. WACKRILL		0	7
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET		0	2½	Sur la Vojo al Internacia Lingvo, Esperanto and French, by Prof. TH. CART		0	3½
Boks kaj Koks, trad. C. STEWART, M.A.		0	5½	Why and the Wherefore, The, by Dr. J. POLLEN		0	1½
Cikado ĉe Formikoj, de LABICHE kaj E. LEGOUVE		0	7	SCIENTIFIC.			
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI		1	0	Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS		8	6
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC		1	6	Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C. VÖRÖS		4	2
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF		0	3½				
Du Biletoj, komedieto de FLORIAN		0	5				
Duonsurda (duakta komedio), J. FLEURENS		0	5				
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL		0	7				

The Student should Read Grammar and Commentary

on Esperanto. For Teachers and Students. Compiled by the late Major-General GEORGE COX, B.A. Third edition, revised, price 2s. 6d.

Ekzercaro, Konkordanco de

By A. E. WACKRILL. Indispensable to every Esperantist desirous of obtaining a *fundamental* knowledge of his language. Price 1s.

Esenco kaj Estonteco

de la Lingvo Internacia, by UNUEL. Parallel Esperanto and English, translation by A. E. WACKRILL. A masterly and complete analysis of the subject, enabling every student to give reasons for the faith that is in him. Essential to every propagandist. 50 pp. Price 7d.

Konkordanco de Sentencoj

de Salomono (traduko de Zamenhof). Compiled by UOAGO. Of especial interest to Bible students and translators. Price 10d.

All above to be had, post free, from the

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
133, HIGH HOLBORN, W.C.

ESPERANTISTOJ !

TOASTU LA
PROSPERON
DE NIA GRANDA
AFERO EN LA

'**VISKIO ESPERANTO.**'

Prezo: 2s 5m. 500.

Speciala Rabato de 2.5 Sm. sur ĉiu kesto, sed nur AL LA ESPERANTISTOJ.

Ĉia profito el la Marko "Esperanto" estas elspezata ĈE LA ESPERANTISTOJ.

Mono kun Mendo.

KORESPONDU ESPERANTE PREFERE.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

SECOND-HAND BOOKS AT HALF PRICES ! !

NEW BOOKS AT 25 PER CENT. DISCOUNT.

Books on Esperanto, Educational, Scientific, Technical, Law, Medical, and ALL other subjects supplied. Sent on approval. State Wants.

CATALOGUE NO. 48 POST FREE.

Books Bought. Best Prices Given.
W. and G. FOYLE, 135, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W.C.

SHAKESPEARE EN ESPERANTO

Riceveblaj estas :

	ŝ.	p.
Hamleto (D-ro ZAMENHOF)	2	0
La Ventego (A. MOTTEAU)	2	2
Julio Cezaro (D. H. LAMBERT, B.A.)	1	7
Makbeto (D. H. LAMBERT, B.A.)	2	0
Kiel Plaĉas al Vi (D-ino KELLERMAN)	2	2

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
133-6, High Holborn, W.C.

UNIVERSO.

INTERNACIA REVUO POR LA BELO.
Redaktita de

D-ro ALBERT SCHRAMM.

30 paĝoj da Literaturo, lukse ilustritaj, Arto, Vojaĝado, Beletnistiko ĉiuspeca.

Abonu ĉe la B.E.A. : Jare 6 ŝilingoj.

Konkordanco al la Krestomatio.

Part I., Participles (Now Ready).

By J. C. O'CONNOR, M.A., AND C. F. HAYES.

Post Free, price 3d.

From F. WATTERS, 135, Seilincourt Road, Tooting, S.W.,
J. C. O'CONNOR, 17, St. Stephen's Square, Bayswater, W.

ALICIO EN MIRLANDO.

(Alice in Wonderland.)

Tradukis E. L. KEARNEY.

Ĉi tiu konata sonĝrakonto, tre alloga por ĉiu infano, kaj por la maturaĝaj eĉ pli interesplena, estas jam nun aĉetebla ĉe la B.E.A.

Lukse bindita, kun ilustraĵoj	2s. (1 Sm.) (afrankite 2s. 2p.)
Ne bindita	1s. (0.5 Sm.) (afrankite 1s. 1p.)

Ĉiu, kiu instruas Esperanton, kaj ĉiu izolita hejms-tudento trovos, aĉetinte ĝin, ke fine li havas la longe bezonatan legolibron.

GREAT SHORTHAND REFORM.

Steadily Spreading since 1886.

Years of toil reduced to months. Taught at 60 centres in London.
In use for reporting on London Daily Press and in House of Commons, and extensively in all departments of business.
First lesson and full particulars post free, SCRIPT SHORTHAND CO., LTD., 61 and 62, Chancery-lane, W.C.

C. A. G. BROWNE,

LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONC-AGENTO
por ĉiu gazeto en ĉiu lando. Aferoj grandaj kaj malgrandaj.

Sola Adreso: LONDON, W.C.
20, WELLINGTON STREET, STRAND.

"Ĉiu nepre fartus pli bone, trinkante la Kakaon de Fry matene, tagmeze kaj vespere. La ĉiutaga devaro tiom pli facile plenumiĝus, la ĉiumokta dormado estus pro ĝi pli profunda, tiel bonefika kaj saniga trinkaĵo ĝi estas."

KAKAO

La Kakao "PAR
EXCELLENCE."

PURA
KONCENTRITA
de FRY

FABRIKISTOJ LAŬ SPECIALA SIGELITA PATENTO DE PRIVILEGIO AL
L.M.M. la Reĝo, S.M.M. la Reĝino, kaj L.R.M. Princo de Kimrujo,
KAJ AL LA POPOLO DUM PRESKAŬ 200 JAROJ.

GERMANA ESPERANTISTO,
Oficiale Organo de la Germana Esperantisto-Asocio,
kun Literatura Aldono,
LIBERAJ HOROJ,
aperas ĉiumonate en lingvoj Esperanta kaj Germana.
Jara abonprezo Mk. 3 (Sm. 1.50).
ESPERANTO VERLAG MÖLLER & BOREL, Berlin,
S.W., Lindenstrasse 18-19.

FLAGS 3/6 POST FREE.
Made of best green bunting, fast colour,
with star on white ground in corner.
Well sewn for hard wear.
Fitted with rope and toggle.

Size 3ft. x 2ft. To be obtained from the B.E.A.

DANUBO.
Organo de la rumanaj kaj bulgaraj Esperantistoj.
Internacia Monata Gazeto (32-paĝa, 16 x 27) nur en Esperanto.
Redaktata de speciala komitato kun la kunlaborado de eminentaj
REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO:
5, Str. 1. C. Bratlapu, BUCURESTI (Rumanujo).
JARA ABONO: 3.50 fr. (140 Sm.).
Specimena numero kontraŭ respondkupono.

DO YOU WISH TO LEARN ESPERANTO ?

The following will help you:

The Esperanto Teacher.

A complete and simple course for non-grammarians (with Exercises and Key). By HELEN FRYER. Fcap. 8vo, 120 pp., paper cover, 7d. net; cloth, 1s. 1d.

Esperanto for the English.

By A. FRANKS and G. W. BULLEN. Clear and precise explanations. Deals specially with Commercial Correspondence. Extensive Vocabulary. Paper, 7d.; limp cloth, 10d.; cloth, 1s. 2d.

The Pictorial Esperanto Course.

An easy Conversational Method for Young and Old. Adapted and amplified from the French of Th. Cart by W. MANN. Simple, entertaining, practical. 134 pp., 1s. 2d.

The Esperanto Manual.

By MARGARET L. JONES. Specially written for Evening Classes, yet excellent for Home Study. The "Esperantismic" Text-book. Limp cloth, 1s. 8½d.; cloth boards, 2s. 3d.

All above to be had, post free, from the

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, 135, HIGH HOLBORN, W.C.

LA KARAVANO DE WILHELM HAUFF.

El germana lingvo tradukis
J. W. EGGLETON, Haubinda.

Prezo: 1s. 1p., afrankite ĉe B.E.A.

En simpla, bonstila Esperanto, tiu ĉi fama kolekto da fabeloj estas tre rekomendinda kiel legolibro.

Ĉekbanko Esperantista,

MERTON ABBEY, LONDON, S.W.

estas la sola banko en la mondo, kies kontuloj, detruinte la barojn de la diversmoneco, povas internacie pagi kaj interŝanĝi monon

SEN KURZA PERDO
kaj

SEN TRANSSEDA KOSTO,

kiom ajn malproksime estas la lando kaj kiom ajn granda aŭ malgranda la sumo.

Esperantistaj kontuloj nun ekzistas en pli ol 25 ŝtatoj tra la tuta mondo, inter ili la ĉefaj eldonistoj kaj vendistoj de Esperantaĵoj.

Petu la Regularon.

LINGVO INTERNACIA.

CENTRA ORGANO DE LA ESPERANTISTOJ.

Eliranta inter la 15 kaj la 20 de ĉiu monato.

FONDITA EN 1895.

La Plej Enhavoriĝa! La Plej Malkara!

48 PAĜOJ da dense presita teksto en plej korekta kaj plej klasika stilo. **5** FR. (2 SM.) Abonprezo por UNU JARO.

Preso Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o VII. N-ro 76.

APRILo, 1911.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO. — *En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr. 4, M. 3; laŭ internacia mono, Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO. — Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ. — Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

ENHAVO.

	Pago.
La Unua de Majo	61
Morala Respondeco. EDMOND PRIVAT ..	62
La Juna Anglo (W. Hauff). J. W. EGGLETON ...	63
Maro. ARTHUR GRAY	66
Lia Peza Kruco (A. Averĉenko). B. KOTZIN ...	67
Hope (L. L. Zamenhof). FLEMING FULCHER ...	68
Propono de D-ro. Zamenhof pri la Organizo de niaj Kongresoj	69
Komuniko de D-ro. Zamenhof	69
Londona Karavano al Antverpeno	70
The Lord Mayor and Esperanto	71
Esperanto Progress Abroad	72
A French Playwright's Opinion	73
Libraro kaj Gazetaro	73
Norda Karavano al Antverpeno	74
Universal Races Congress. G. SPILLER	75
Brita Kroniko	76
B.E.A. Delegate Councillors	79
B.E.A.—New Members, Donations, F.K.I., etc. ...	80

La Unua de Majo!

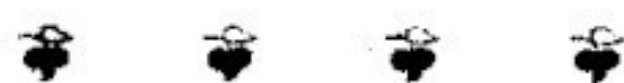
La unua de Majo... Simpla frazo, sed kiel sorĉe ĝi ludas sur nia fantazio! Por spirito sentema, tiuj simplaj vortoj, en la nuna intera tempo de l' jaro, enhavas ian magian potencon. Ilin aŭdinte, jam ni eliras el la malumo de l' vintro, forgesas la vintrajn ventojn, eksentas la ardon de pli helaj tagoj, la serenecon de blua ĉielo. En tiu voko ni aŭdas la transiron al gaja melodio, la ŝvelantajn tonojn de nova harmonio, instiganta la korojn al danco kaj kanto. Ĉie ekpulsas delikata freŝa vivo, la tremo de rava nova sento. La naturo surmetas la verdan festan robon de l' ĝojo kaj espero. Printempo venas!

Kaj al Esperantista koro, la Printempo parolas kun voĉo ankoraŭ pli dolĉa kaj ravanta. Por li tiu sezono de l' jaro estas granda simbolo kaj promeso. Ĉio printempa—la nova sento, la forta voko, la neŝancebla espero—ĉio parolas al li pri la bela kara ideo de l' Esperantismo. La verdiĝantaj arbaroj, la delikataj burĝonoj, la facilaj ventoj estas por li emblemoj kaj inspiro. Por la koro de l' verdstelano, la printempo profetas la tempon, kiam efektiviĝos la bela sonĝo de l' homaro: harmonio kaj konkordo inter la popoloj de l' mondo.

Kaj precipe en la nuna momento la Printempo havas signifon por nia movado. Ĉar efektive oni rajtas diri, ke alvenas jam al sia prin-

tempo Esperanto. Pasis la vintro de l' malŝato kaj mokado, la sezono de l' apatio kaj de l' indiferenteco. Pruvon kaj pravigon de tio liveras la maniero, laŭ kiu pli kaj pli oftigas kaj multiĝas ekzemploj de simpatio kaj aprobo al Esperanto ĉe eminentaj publikaj homoj, tiuj reprezentantoj kaj interpretantoj de l' popola volo. En Angulo, ekzemple, la ĉefa civila oficiro de l' ĉefurbo, la urbestro de Londono, prezidas publikan kunvenon organizitan de la B.E.A., kaj anoj de la Reĝa familio ĝin patronas. En Francujo, la prezidanto de l' municipala konsilantaro de Parizo, Prezidanto de l' Societo de Moderna instruado, nomas Esperanton multvalora helpo por la komerco kaj grava instrumento de internacia paco kaj konkordo. En Germanujo, la Urbestro de Potsdam starigas oficejon por praktike utiligi la lingvon por la rilatoj de l' urbo kun alilandaj vizitantoj; en Usono, konataj estroj de universitatoj kaj lernejoj iniciatas kursojn Esperantajn por siaj studentoj..., k.t.p., laŭ plaĉo. Ekster la Esperantistaro mem, oni vidis en la lasta tempo la tutan gazeton eŭropan kaj amerikan resonantan kun la eĥoj de l' pacproponoj de Prezidanto Taft kaj de konkordema parolado, kiun faris ano de l' brita registaro. Ĉu ĉi tiuj kaj la multaj similaj faktoj ne rajtigas nin, Esperantistojn, esti nun en tute printempa humoro de ĝojokaj espero?

Kaj fine—*last but not least*—la unua de Majo havas por la Brita samideanaro signifon tute specialan. Je tiu dato, oni enskribas la aliĝojn de novaj anoj al la B.E.A. Por vi, do, kara legantino aŭ leganto, la unua de Majo estas voko al agado. Vi trovos en ĉi tiu numero flugfolion kaj aliĝilon. Se vi ankoraŭ ne estas membro de la Asocio, memevidente estas, kiel vi plej bone solenos la tagon. Se vi mem jam estas membro, vi povos instigi al membriĝo amikon. Ĉiuokaze zorgu, ke vi ne *mal*solenu la tagon perdante la folion! Kaj ĉu vi membriĝos, ĉu membriĝos, memoru, ke tiel farante vi helpas la tutan movadon en Britujo, kaj per tio la movadon tra la tuta mondo. Ju pli multaj la membroj de la B.E.A., des pli granda ĝia influo, potenco, kapablo provi kaj efektiviĝi novajn vojojn kaj metodojn de propagando. Kaj kvankam la flugfolio parolas pri la materialaj privilegioj, al kiuj rajtigas membriĝo en la B.E.A., memoru tamen ke la vera Esperantismo ne deziras scii, kiom da rajtoj kaj privilegioj la B.E.A. donas al li, sed kiom kaj kion li mem persone povas doni kaj fari per la B.E.A. por Esperanto.

Morala Respondeco.

De EDMOND PRIVAT.

Same kiel la iniciatinto de nia movado, la Esperantista popolo havas animon profunde bravan kaj lojalan. Esperantismon ĝi kutimas rigardi kiel belan sanktan aferon. La lingvon amis kaj por ĝi laboris jam du generacioj da homoj tutkore kaj fidele. Montriĝis por Esperanto tiu mistere potenca interkompreno, kiu ligas ofte genion kaj popolon. Plenaj je fido kaj espero, tiuj humilaj homoj paciencie laboradis, dum pasis la jaroj, kaj faris oferon post ofero kun ĝojo en la koro.

Kiam ili tiel multiĝis, ke Esperanto fariĝis vere utila, la lingvo estis uzata ĉiam pli kaj pli, ĝia propra vivo montriĝis evidenta kaj per la uzado de ĉiuj, ĝi floradis kaj riĉiĝadis tute same kiel natura lingvo. Internaciaj renkontoj, kreskanta propra literaturo ĉie grandigis la entuziasmon de la Esperantista popolo por tiu lingvo, kiun ĝi vere sentis *sia*.

En la simpleco de sia animo la Esperantistoj respektive honoris ĉiujn tiujn homojn, kiuj alportis al nia movado la aŭtoritaton de sia mondana aŭ scienca eminenteco, la potencon de sia granda agemo aŭ la influon de siaj financaj rimedoj. La armeo de l' Esperantistoj ĉie disigitaj ĉiam fideme salutis al tiuj homoj, kiuj, per sia nomo, per sia situacio aŭ talento povas agadi por Esperanto pli vaste ol aliaj. Nia popolo kaj nia iniciatinta genio Doktoro Zamenhof mem volonte konsideris ilin kiel kondukantojn kaj admiris ilian agadon kun respekta fido, multon

esperante el ilia partopreno. Tio donis al ili grandan respondecon, kiun ili bedaŭrinde ne ĉiam memoris. Efektive kiam montriĝis en nia movado malfidelaĵoj, ne de la popolo ili venis, sed nur de kelkaj "Ĉefoj," kiuj forgesis sian moralan devon. Ne blinda estas nia popolo, kaj tiujn "ĉefojn" ne sekvis. Tamen restis en ĝia koro ia maldolĉa doloro, ĉar ĝi estis trompita de homoj, kiujn ĝi fidis iam. Tio ĉi estis instruo al ambaŭ, al la popolo: ke ĝi ne povis tro fidi la "ĉefojn"; al la "ĉefoj": ke Esperanto tute ne apartenas al ili sed al la popolo, kaj ke ilia aŭtoritato estas rompebla kiel malfortega pajlero.

La Esperantistaro iris sian vojon kaj progresis en novaj bonegaj kampoj.

Multaj "ĉefoj" komprenis, ke ilia morala devo estas daŭre kuraĝigi ĉiujn laborantojn, certigi ilin, ke tute pravaj ili estas sur sia vojo de libera unueco. Ili sentis, ke nur per la popolo Esperanto vive iras al venko, kaj tutkore metante sin al komuna laboro, ili diris "Ni fosu nian sulkon," kaj la popolo ilin amis.

Sed kelkaj eminentuloj kontraŭe kredis, ke ĉar ili havas aparte potencon, ili ne bezonas partopreni la komunan laboron, kiel la ceteraj.

Ili forgesis sian moralan respondecon, sian devon doni ekzemplon de braveco kaj lojaleco. Intencante plirapidigi nian aferon per sia lerteco, ili opiniis, ke al si estas permesite uzi ĉiajn ajn rimedojn por la bona celo. Por defendi nian aferon ili komencis uzi politikajn aŭ diplomatajn rimedojn. Kontraŭ malhonestaj malamikoj ili opiniis lerte uzi similajn ne tre lojalajn batalilojn kaj ruze agadi sub pseŭdonimoj. Al bravaj simplaj Esperantistoj tio ĉi tre malplaĉis kaj ofte tie kaj tie ĉi okazis disputoj, kiuj momente malgajigis nian movadon. Sendube malpravaj estas ĉiam la maldece bruantoj, sed prava estis la humila Esperantistaro, kiu tutkore kredas, ke *la bono nur per la bono venkas*. Kun ofte tre bonaj intencoj, iaj eminentuloj ankaŭ publikigis verkojn pri teoria diskutado, kiuj estas nepre malutilaj en niaj rangoj. Kial diskutadi? Nia lingvo plej bele vivas kaj floras. Al niaj malamikoj ni lasu diskutadon.

Aliaj verkis aŭ rekomendis vortarojn, per kiuj ili esperas potence influi la lingvon en la senco de reformoj por kontentigi aliajn eminentulojn, kiujn, laŭ ilia diro, "iom kruda netoleremeco forigis de ni." Kiel politiko kaj intrigoj rilatas kun lingvaj aferoj? Kaj kiel Esperantista lingvisto povas kalkuli sian vortaran laboron laŭ la plaĉo aŭ malplaĉo de eksteraj personoj? Esperanta vortaro devas enteni la vortojn, kiujn komunigas la vivo, la uzado de la lingvo, ne la vortojn, kiujn proponis eksteruloj aŭ teoriuloj en diskutaj verkaĵoj. Homoj, kiuj neniam legas Esperanto-Gazetojn, nian vere vivantan originalan literaturon, homoj,

kiuj ne partoprenas en la Esperanta vivado kaj pasigas sian tempon klinite super teknikaj tradukaĵoj, homoj, kiuj trovas ridinda, ke oni parolas pri Esperanta stilo aŭ Esperanta spirito, kaj opinias, ke oni devas "regi" la lingvon kvazaŭ malnaturan signaron, tiaj homoj devus neniam eldoni vortarojn, kaj eminentaj redaktoroj de alte patronataj Esperanto-Gazetoj ne devus represi iliajn antaŭparolojn kvazaŭ "rimarkindajn majstropecojn."

Bedaŭrinde la redaktoroj tre ofte ne legas ĉion, kion ili rekomendas kaj kelkafoje similaj aferoj okazas kun tre bonaj intencoj.

* * *

"Antaŭ kvin jaroj, ĉe la Bulonja kongreso, estis prezentita projekto de ĝenerala organizaĵo por la tuta Esperantistaro. La kongreso tiam ne volis tiun projekton... Sed kelkaj Esperantistoj havis la bonan ideon fari per vojo privata tion, kion oficiale ni ne povis." Jen la vortoj per kiuj D-ro. Zamenhof ĉe la kunveno de U.E.A. en Barcelono en 1909 montris, ke tiu Asocio realigis la Esperantistan Ligon per praktika vojo. La kongreso de Barcelono kelkajn tagojn poste rifuzis novan projekton de oficiala internacia organizaĵo kaj proponis nur elekti Konsilantaron por finance subteni la laborojn de Lingva Komitato kaj Konstanta Komitato de l' Kongresoj.

Precize insistis la kongreso por ke tiu komitato havu nur financon taskon kaj en diverslandaj Esperantaj Gazetoj, oni ĝin jam nomis *Internacia Financa Konsilantaro*. Tamen sur la oficiala paperoj oni insiste forlasis la vorton *Financa*, kaj la unua tasko donita al tiu komitato estas helpi la unuiĝon de naciaj societoj por propagandaj celoj. Estas neeble, ke multaj Esperantistoj ne tuj supozas, ke en ia kaŝita maniero oni volas per tiu komitato rekrei la oficialan ligon, kiun la Esperantistoj dufoje rifuzis en kongresoj. Kial ne agi tute simple kaj klare? U.E.A. realigas la plej grandan parton de la tiom revita Ligo sen ĝiaj maloportunaĵoj. Tamen, se la naciaj societoj volas interrili kaj unuiĝi siajn fortojn, kial unu el ili ne kunvokas la ceterajn, ke ili sendu delegitojn al speciala kunveno en Antverpeno proksiman someron, aŭ provas jam ekfari interkontrakton kun aliaj naciaj societoj simile kiel registaroj inter si?

Plenan liberecon havas la naciaj societoj por fari tiajn aferojn tute sen la universalaj kongresoj. Jam la Bulonja Kongreso, laŭ propono de P-ro. Cart, esprimis la deziron, ke ili "kiel eble plej multe interriliĝu." Dum kelka tempo rondiris kajero inter la diversaj komitatoj de l' tiam ekzistantaj naciaj societoj. Kial haltis tio ĉi, se ĝi estas tiom utila?

En ĉiuj tiaj demandoj la Esperantista popolo havas grandan bonvolon. Al niaj ĉefaj agantoj ĝi ankaŭ konservas ĉiam grandan dankemon.

Sed klare kaj lojale ili devas agi. Ankaŭ ili devas memori sian respondecon kaj neniam oferi la pacon aŭ kompromiti la laboron de la Esperantistaro per intrigoj, diplomataĵoj aŭ teoriaj diskutoj, eĉ faritaj kun boncelaj intencoj.

Ĉar multaj Esperantistoj ilin fidas, plej unua ilia devo estas servi, helpi, kuraĝigi, *ne* regi, diskuti kaj vundi la pli modestajn laborantojn. Ili devas memori, ke ne pro ili vivas Esperanto sed pro la ĉiutaga laborado de l' tuta anaro de l' Esperantistoj, kiuj, ĉiu en sia humila loko, fidele faras sian devon. Ili devus pensi al tiuj kelkcentoj de U.E.A. delegitoj, kiuj regule servadas kaj helpadas sen ia gloro aŭ rekompenco, al ĉiuj aliaj, kiuj metis sian tutan koron en nian movadon kaj ĉiutage uzas nian lingvon utile. Multe pli scias tiuj ĉi pri la lingvo kaj ĝiaj bezonoj, ol la teoriaj vortaristoj, kiuj konas nur siajn vortarojn. Antaŭ ĉiuj tiuj ĉi homoj, eĉ niaj plej gloraj eminentuloj ofte devas sin senti malgrandaj. La plej saĝaj el ili scias, ke inter la sennoma amaso ekzistas ankaŭ kelkaj, kiuj profunde studadis kaj estas tiel valoraj scienculoj, kiel ili. Bruon tiuj ne faris, ĉar ilin instruis ilia scienco, ke la popolo faras la lingvon, ke al la popolo ĝi apartenas, ke per la popolo Esperanto vivas. Ili sentas, ke nia lingvo estas sur bona vojo kaj ili ĝojas iradi tute simple inter la ceteraj. Tiujn kaŝitajn scienculojn multaj, kiuj sin kredas lertegaj, devus imiti en oftaj cirkonstancoj kaj devus konservi sian talenton por bona, lojala, utila agado. Ili devus memori sian moralan respondecon *en ĉiuj detaloj* kaj nur fari aŭ rekomendi aferojn tute klaraj kaj senmakulaj. Ili ne devus akcepti ĉion sen ekzameno, eĉ siajn proprajn ideojn. Ili devus neniam ofendiĝi pro malkaŝa sincera kritiko, sed kontraŭe danki pro ĝi; sed ili devus antaŭ ĉio eviti, ke kreĝu ĉirkaŭ ili ia ĝenanta flata atmosfero, ĉe kiu kuraĝas neniu sentime paroli kaj kiu perdigas al ili multajn verajn amikojn.

Tiam ili meritos la fidon de nia tiel amikema kaj bonkora Esperantistaro, kiu estas jam tre laca pri malfido kaj dezirus revidi ĉie la simplecon kaj noblan entuziasmon de tiuj horoj, kiam nia afero estis ne tiel sukcesa kaj potenca, kiel nuntempe.

Alten la koroj por servi kaj helpi!

La Juna Anglo.

De WILHELM HAUFF.

El germana lingvo tradukis J. W. EGGLETON.
(Fino).

Tiel kondukis la nevo en baloj kaj societaj kunvenoj. Sed ĉiam estas, ke malbonaj moroj pli facile disvastiĝas, ol bonaj, kaj modo nova kaj frapanta, eĉ se ĝi estas altgrade ridinda, efikas kvazaŭ infekte sur nematurajn spiritojn,

El. The British Esperantist

kiuj ankoraŭ neniam serioze pripensis pri si mem aŭ pri la mondo. Tiel same estis pri la nevo kaj liaj strangaj manieroj. Kiam la knaboj de la urbo rimarkis, ke per maleleganta teniĝo, per bruaj ridegoj kaj sensenca babilaĉo, per malĝentilaj respondoj al pli aĝaj personoj, la juna homo akiris ne mallaudon, sed estimon, ja ke ĉion ĉi tion oni eĉ trovas tre sprita, tiam ĉiu el ili pensis en si mem: "Nu, ankaŭ al mi estos tute facile, fariĝi tia sprita bubaĉo." Ĝis tiam ili estis diligentaj, lertaj junuloj; nun ili pensis: "Kion utilas instruiteco, kiam per senscieco oni povas al si pli bone trabsati la vojon?" Ili ĵetis for la librojn kaj ĉirkaŭvagadis la tutan tagon sur la placoj kaj stratoj de la urbo. Ĝis tiam ili estis por ĉiu ĝentilaj kaj bonmanieraj, neniam parolis, antaŭ ol oni parolis al ili, kaj ĉiam respondis dece kaj modeste; de nun ili enviciĝis inter virojn de matura aĝo, konigis al ili sian propran opinion, ridis eĉ antaŭ la nazo de la urbestro, kiam tiu ĉi ion eldiris, kaj pretendis, ke ili ĉion scias pli bone ol li.

Ĝis tiu tempo la junaj Grunvizelanoj abomenis krudajn kaj malĝentilajn manierojn. Nun ili kantadis ĉiuspecajn fi-kantojn, fumadis el grandegaj pipoj kaj vizitadis nebonfamajn drinkejojn. Krom tio, kvankam ili povis tute bone vidi, ili aĉetis al si grandajn okulvitrojn, metis ilin sur la nazon kaj nun sin kredis personoj de plej alta graveco, ĉar ĉu ili ne aspektas tute same kiel la fama nevo? Hejme, aŭ vizitante amikojn, ili kuŝis kun botoj kaj spronoj sur la kanapo, balanciĝadis en la seĝolulilo en plej bonsocietaj kunvenoj, aŭ, kun la vangoj alpremitaj al la pugnoj, apogadis la kubutojn sur la tablo, — kio cetere estis treege ĉarma spektaklo! Vane iliaj patrinoj kaj amikoj diris al ili, kiom tio estas malsaĝa kaj malkonvena; ĉiam ili pravigis sin per la brila ekzemplo de la nevo. Vane oni penis klarigi al ili, ke oni devas pardoni al la nevo, kiel al juna anglo, tian senkulturecon kvazaŭ nacia; la junaj Grunvizelanoj tamen pretendis, ke ili havas tiel same, kiel la plej bona anglo, la rajton kondukti en sprite malbona maniero. Simple plorinde estis, unuvorte, kiel neniĝis la bonaj moroj kaj kutimoj de Grunvizel pro la malbona ekzemplo de la nevo.

Sed ne longe ĝuis la junuloj sian facilmoran vivadon, ĉar la nun rakontota okazintaĵo ŝanĝis subite la tutan scenon. Oni jam aranĝis, kiel lastan amuzaĵon de l' vintro, grandan koncerton, donotan parte de la urbaj muzikistoj, parte de la plej bonaj amatoroj de Grunvizel. La urbestro ludis violonĉelon; la kuracisto estis majstra fagotisto¹; la apotekisto, kvankam liaj komencaj notoj lasis ion por deziri, ludis la

fluton; kelkaj fraŭlinoj el Grunvizel jam antaŭekzercis ariojn; kaj ĉio estis bonege preparita. Sed nun diris la maljuna fremdulo, ke li tute ne dubas, ke la koncerto estos bonega, se oni faros ĝin tiel, sed ke mankas precipe dueto, kaj dueto nepre devas okazi en bone aranĝita koncerto. Tiu rimarko kaŭzis iom da embaraso. Estas vero, ke la filino de la urbestro kantis kiel najtingalo, sed kie trovi sinjoron, kiu povus kanti kun ŝi dueton? Fine oni preskaŭ decidis sin turni al la maljuna orgenisto, kiu en pasintaj tagoj kantis bonegan bason; sed la fremdulo certigis, ke tio ne estas necesa, ĉar lia nevo kantas admirinde. Multe miris la Grunvizelanoj pro tiu ĉi nova talento de la juna homo; ili petis lin, ion provkanti, kaj, senatente de kelkaj strangaj manieroj, kiujn ili opiniis anglaj, ĉiuj konsentis, ke li kantas kiel anĝelo. Oni do rapide ekzercpreparis la dueton; kaj fine alvenis la vespero, en kiu la koncerto regalos la orelojn de la bonaj Grunvizelanoj.

Bedaŭrinde, la maljuna fremdulo ne povis ĉeesti la triumfon de sia nevo, ĉar li malsaniĝis; sed li donis al la urbestro, kiu lin vizitis unu horon antaŭ la koncerto, kelke da instrukcioj rilate la nevon. "Li estas bonkora knabo," li diris, "sed kelkfoje ekvenas al li en la kapon ĉiuspecaj strangaj ideoj, kaj tiam li petolas ja eble tro forte. Ĝuste pro tio mi bedaŭras, ke mi ne povas ĉeesti la koncerton, ĉar antaŭ mi li estas treege singarda: li bone scias kial! Cetere mi devas diri por lia honoro, ke tio ne estas karaktera malboneco; ĝi estas nur korpa, ĝi devenas de lia tuta naturo. Bonvolu do, sinjoro urbestro, se venos al li ekzemple la ideo, sidiĝi sur muzikportilo, aŭ nepre ludi kontrabason aŭ io simila, — bonvolu tiam malligi iomete lian altan kravaton, aŭ, se tio nenion efikos, ĝin tute depreni; vi vidos, kiel ĝentila kaj bonmaniera la tiam fariĝos."

La urbestro dankis la malsanulon pro lia konfido kaj promesis sekvi, en okazo de bezono, lian konsilon.

La koncertsalono estis superplenigita, ĉar la tuta Grunvizel kaj ĉiuj ĉirkaŭaĵoj de la urbo estis tie kunvenintaj. Ĉiuj ĉasistoj, pastroj, oficistoj, bienposedantoj kaj aliaj similaj el ĉirkaŭo de tri horoj jam alvenis amase kun siaj multnombraj familioj, por partopreni kun la Grunvizelanoj la maloftan plezuron. La urbaj muzikistoj plenumis bonege sian rolon. Poste aperis sur la sceno la urbestro, kiu ludis violonĉelon; akompanis lin per fluto la apotekisto. Post tiuj ĉi la orgenisto kantis basan arion kaj akiris per tio ĝeneralan aplaudon; kaj ankaŭ la kuraciston oni brurekompencis pro lia ludo sur la fagoto.

Pasis jam la unua parto de l' koncerto, kaj ĉiuj ekscitite atendis la duan, en kiu la juna

¹ Fagotte, bassoon.

fremdulo kantos dueton kun la filino de la urbestro. La nevo, kiu aperis en brilanta vestaro, jam de longe altiris sur sin la atenton de ĉiuj alestantoj. Li duone kuŝiĝis en belegan brakseĝon, rezervitan por iu grafino el la najbaraĵo, larĝe disetendis la krurojn, rigardadis la tutan publikon tra giganta lorno, kiun li uzis aldone al siaj grandaj okulvitroj, kaj ludadis kun granda dogo,¹ kiun li enkondukis en la societon malgraŭ tio, ke estis malpermesite enkonvenigi hundojn. Fine aperis la grafino, por kiu oni pretigis la brakseĝon; sed vi povas esti certa, ke la nevo ne faris eĉ la plej malgrandan movon, kvazaŭ li volus leviĝi aŭ cedi al ŝi la lokon; male, li ensidiĝis ankoraŭ pli fikse kaj komforte, kaj neniu kuraĝis protesti, dum la eminenta sinjorino devis sidiĝi sur tute plebeja pajla seĝo meze inter la aliaj virinoj de la urbeto: oni diras, ke ŝi ne malmulte koleris.

Dum la bela solo de la urbestro, dum la bonega basario de la orgenisto, ja eĉ dum la kuracisto fantaziadis sur la fagoto kaj ĉiuj aŭskultantoj haltigis la spiron, la nevo igis la hundon kuralporti lian naktuketon aŭ laŭte babiladis kun siaj najbaroj, tiel ke ĉiu lin ne konanta miregis pro la strangaj manieroj de la juna sinjoro.

Ne estas do mirinde, ke ĉiuj estis tre scivolaj, kiel li kantos sian dueton. Komenciĝis la dua parto; la urbaj muzikistoj jam ludis peceton; kaj nun la urbestro kun sia filino alpaŝis al la juna homo, transdonis al li muzikaĵon kaj parolis: "Mosjé!² ĉu vi nun estas afable preta kanti la dueton?" La juna homo ekridis, grincis per la dentoj, salte leviĝis, kaj la du aliaj kondukis lin al la muzikportilo, dum la tuta kunvenintaro scivolege atendis la sekvon. La orgenisto ekbatis la takton kaj faris signon al la nevo, ke li komencu. Tiu ĉi rigardis la muzikaĵon tra siaj grandaj okulvitroj kaj eklaŭtigis terurajn bleksonaĉojn. La orgenisto kriis al li: "Pli malalte, kolego! du tonojn malalten! Prenu la C; mi petas, la C!" Sed anstataŭ kanti C, jen deprenis la nevo unu el siaj ŝuoj kaj ĵetis al la kapo de la orgenisto, tiel ke ĉirkaŭflugis ĉiufanken la pudro. Vidante tion, pensis en si mem la urbestro: "Ha! nun li denove havas siajn atakojn," sin ĵetis al li, kaptis lin je la kolo kaj malligis al li iomete la kravaton; sed nur pligraviĝis per tio la stato de la juna homo. Li plu ne parolis germane, sed ian misteran lingvon, kiun neniu komprenis, kaj faris plej strangajn saltegojn. La urbestro perdis preskaŭ la saĝon pro tiu ĉi malagrabla interrompo de la koncerto, kaj jam

ne dubante, ke io neordinara okazis al la juna homo, li nun decidiĝis, tute depreni lian kravaton. Sed apenaŭ li tion faris, li ekrestis staranta kvazaŭ alforĝita al la loko, ĉar jen — anstataŭ homaj haŭtoj kaj koloro, ĉirkaŭis la kolon de l' juna anglo malhele bruna felo. Krom tio, post depreno de la kravato, daŭrigis la junulo siajn saltojn, farante eĉ pli altajn kaj strangajn ol antaŭe, enigis siajn glace-gantitajn fingrojn en sian hararon, deŝiris ĉi tiun, kaj — ho mirego! — tiuj belaj haroj estis peruko, kiun li ĵetis al la urbestro en la vizaĝon, kaj nun ankaŭ lia kapo sin montris kovrita de bruna felo.

Li transsaltis super tablojn kaj benkojn, ĵetis teren la muzikportilojn, dispremris per la piedoj violonojn kaj klarnetojn kaj aperis, unuvorte, kiel tre danĝera frenezulo. "Kaptu lin, kaptu lin," ekkriis la urbestro tute ekster si, "li estas freneza, kaptu lin!" Sed tio estis malfacila afero, ĉar li jam deprenis la gantojn, kaj nun eĉ la fingraj ekstremoj vidiĝis akrepintaj ungoj, per kiuj li atakceladis ĉies vizaĝon kaj kompateginde tragatis. Fine prosperis al kuraĝa ĉasisto lin kapti. Tiu kunpremris al li la longajn brakojn, tiel ke li plu nenion povis fari, krom barakti per la piedoj kaj per raŭka voĉo ridi kaj krii. Oni amase interpuŝiĝis por rigardi la strangan junulon, kiu jam tute ne aspektis plu kiel homo. Fine iu klera sinjoro el la najbaraĵo, kiu posedis kabineton de naturaĵoj kaj ĉiuspecajn pajlŝtopitajn bestojn, alproksimiĝis, rigardis lin atente kaj poste ekkriis, mirigita: "Dio mia! estimataj sinjoroj kaj sinjorinoj, kiel vi nur povis enlasi tiun ĉi beston en decan societon? Tio ja estas simio, la *Homo troglodytes Linnaei*; ses talerojn mi pagos kontante, se vi konsentos lin cedi; lin tuj senfeligi mi volas por mia kabineto."

Kiel priskribi la miregon de la Grunvizelanoj, kiam ili aŭdis ĉi tion! "Kio? simio, orangutango en nia societo? La juna fremdulo — simple ordinara simio!" ili ekkriis, rigardante unu alian kaj farante, pro miro, tre malsaĝan mienon. Oni ne volis ĝin kredi; oni ne fidis siajn proprajn orelojn; la viroj pririgardis la beston pli detale, sed — ĝi estis kaj restis tute natura simio.

"Sed kiel tio estas ebla!" ekkriis la urbestredzino; "ĉu li ne laŭtleĝis al mi ofte siajn versaĵojn? Ĉu li ne tagmanĝis ĉe mi, same kiel ĉiu alia?"

"Kio?" protestis la doktoredzino. "Kiel? Ĉu li ne trinkis kafon ĉe mi? Ĉu li ne fumis sian pipon ĉe mia edzo kaj kondukis kun li plej klerajn interparoladojn?"

"Kiel? ĉu ĝi estas ebla?" ekkriis la viroj. "Ĉu li ne ludis keglojn kun ni ĉe la gastejo kaj disputis pri politiko, tute same kiel faris ni mem?"

¹ Bull-dog.

² La urbestro volis diri: *Monsieur!* — R. d. l. Tr.

“Kiel?” ili plendis ĉiuj; “ĉu li ne eĉ dancis en niaj baloj? Simio? li estas simio? Ĝi estas miraklo, ĝi estas sorĉaĵo!”

“Jes, sorĉaĵo ĝi estas kaj artifiko de l’ diablo,” diris la urbestro, alportante la kravaton de la nevo-simio. “Vidu! En tiu ĉi tuko troviĝis kaŝita la sorĉo, kiu faris lin tiel aminda en niaj okuloj; longforma folio da elasta pergameno, kovrita de ĉiuspecaj strangaj figuraĵoj. Mi kredas ja, ke ĝi estas latinaĵo. Ĉu neniuj povas ĝin legi?”

La paroĥestro, klera viro, kiu jam ofte malgajnis ŝakludon al la simio, alpaŝis, rigardis atente la pergamenon kaj parolis: “Tute ne! Nur la literoj estas latinaj; la vortoj estas germanaj; jen la teksto:

Simio — ĉu ne vere? — ĉiam
Similas homon,
Sed ĉefe kaj precipe kiam
Ĝi manĝas pomon.¹

Jes, vere, ĝi estas infera trompo, satana sorĉaĵo,” li daŭrigis, “kaj senindulge ni devas ĝin puni.”

La urbestro havis tiun saman opinion kaj decidis, ke la juĝa esploro senprokraste komenciĝu. Li do tuj ekiris al la domo de l’ supozata sorĉisto, dum akompanis lin ses urbaj soldatoj, kiuj portis la simion. Ili alvenis, ĉirkaŭataj de grandega amaso da homoj, antaŭ la dezertan domon, ĉar ĉiuj volis vidi la sekvon de la afero. Oni frapis la pordon; oni sonorigis; sed vane: neniuj aperis. Nun, en sia kolero, la urbestro ordonis enrompi la pordon kaj tuj penetris en la ĉambron de l’ fremda sinjoro. Sed tie estis videbla nenio krom ĉiuspecaj malnovaj meblaĵoj; nenie oni trovis la fremdulon. Tamen sur lia skribotablo kuŝis granda sigelfermita letero; ĝi estis adresita al la urbestro, kiu ĝin tuj malfermis. Li legis:

“Miaj karaj Grunvizelanoj,

Kiam vi legos ĉi tion, mi ne estos plu en via urbeto, kaj vi jam de longe scios, de kia socia rango kaj de kiu patrujo estas mia kara nevo. Prenu la ŝercon, kiun mi permesis al mi, kiel bonan lecionon, kaj lernu per ĝi, ke ne decas entreni devige en vian societon fremdulon, kiu volas vivi en soleco. Al mi tute ne konvenas via eterna klaĉado, viaj malbonaj vivkutimjaj kaj via ridinda spiritnatura. Tial mi edukis junan orangutangan, kiu fariĝis al vi, kiel mia anstataŭanto, tiel aminda kaj tiel amata. Vivu feliĉe kaj profitu kiel eble plej bone ĉi tiun lecionon.”

¹ La ĉi tie iom libere tradukitan versaĵeton Hauff prenis el konata legolibro por plej junaj infanoj, en kiu troviĝas bildo de simio, manĝanta pomon. La versaĵo celas lernigi al la infanetoj precipe la jenajn du vortojn, kiuj ambaŭ komenciĝas per A: *Affe* (simio) kaj *Apfel* (pomo). — R. d. l. Tr.

La Grunvizelanoj profunde hontis antaŭ la tuta lando. Tamen konsolis ilin iom la penso, ke en ĉio ĉi tio estas io supernatura. Sed la plej multe hontis la junuloj de la urbeto: ili ne povis forgesi, ke ili imitis la malbonajn kutimojn kaj morojn de la simio. De nun ili plu ne apogis la kubutojn sur la tablo, ili jam ne balanciĝadis en la seĝolulilo, ili silentis, ĝis oni faris al ili demandon, ili demetis la okulvitrojn kaj estis ĝentilaj kaj bonmanieraj kiel antaŭe; kaj ĉiufoje kiam iu el ili kondukis malbone aŭ ridinde, diris la Grunvizelanoj: “Li estas simio.” Kaj la simion, kiu dum tiel longa tempo ludis la rolon de juna sinjoro, oni transdonis al la klerulo, kiu posedas kabineton de naturaĵoj. Tiu lasas ĝin ĉirkaŭpromeni en lia korto, nutras ĝin bone kaj montras kiel maloftaĵon al ĉiu fremdulo; kaj tie oni povas ĝin vidi ĝis la hodiaŭa tago!

Maro...

Penso de ARTHUR GRAY.

Ĉu vi, amata, ne trovas ion en la maro, ion en la beleco kaj vasteco kaj mistero ŝiaj, kiu remoligas la koron, kaj igas ĝin simpla denove kiel koro de infano, kaj kiu ĝin incitas perforte al adoro preskaŭ forgesita? En la antikvaj tempoj, antaŭ ol la homoj perdis la simplecon de la vido kaj la sento, ili ja adoris, danke kaj tutkore. Ili adoris la maron mem — sunon, kaj stelojn, kaj maron. Ni modernuloj estas tro saĝaj por tio. Tiom ni lernis, ke ni jam adoras nenion...

Neniam mi povas rigardi la maron sen sento de refortiĝo, sen leviĝo de l’ animo, sen miro, mirego. Maro estas tiel vasta, grandioza, en ĝia gloro el senlimaj verdo kaj grizo. Kaj ni — ne estas grandaj...

Estas ĝojo en tiu rigardado, tamen — “la vido de sala akvaro senlima,” laŭ Kipling; horizonton el tegmentoj kaj kamentuboj oni ne vidas plu, sed nur la malproksime dolĉan unuiĝon de la Maro kaj Ĉielo... Malicaj estas la ventetoj, kiuj tamen blovas resanecon en la cerbon, ĝojon en la okulojn. Oni staras rekte — ludas kun ili, batalas kontraŭ ili — ridas laŭte pro ĝojego de la vivo...

Tiam dolĉe, dolĉe, malrapide en vespero venas senkompare klara lumo, lumo tremetanta inter Tago kaj Noktiĝo, dum ankoraŭ la krepusko atendadas la kuŝiĝon de la suno — atmosfero favorata de l’ pentristoj. Kaj tio cedas fine, kontraŭvole, al la lazuro profundega de la robo de la Nokto, de Nia Sinjorino mem, ĉarma kaj mistera, el ĉiuj plej amata, plej aminda...

Lia Peza Kruco.¹*De A. AVERČENKO.**Noblesse Oblige.*

Ian tagon la kanceliero, kiel ordinare, raportis al la reĝo pri la kurantaj aferoj.

— ... Krom la morgaŭ donota aŭdienco kun la itala ambasadoro, nun al Via Reĝa Moŝto sin prezentos: la turka ambasadoro, la ministro-rezidento de Meksiklando kaj...

La reĝo, levinte sian palan, melankolian vizaĝon, subite eldiris strangan nekredeblan frazon:

— Ne... prefere... pelu ilin al la diablo.

— Via Reĝa Moŝto! Pardonu, sed mi devas memoriĝi, ke kun la itala ambasadoro estas diskutota la nova komerca traktato.

— Ne... prefere... pelu ilin al la diablo. Ne tedu min per viaj traktatoj, — ekkriis la reĝo. Mi ne deziras! Sufiĉe! De nun estu neniam aŭdiencoj, nek la oficialaj tagmanĝoj, nek la duonoficialaj matenmanĝoj. Dankon! Mi trosatiĝis...

La kanceliero respektive klinis la kapon.

— Mi obeas. En tio okazo, espereble, vi ne rifuzos akcepti vendrede la germanan ambasadoron?

La reĝo kunfrapis la manojn.

— Estas kurioze! Diru, ĉu ni interparolas en malsamaj lingvoj? Ĉu vi ne komprenas min?

— Mi obeas. Kion bonvolos ordoni nun, Via Reĝa Moŝto?

— Nenion! Absolute nenion! Ĉio tede min ekstreme! Mi iras for de vi. Jes... mi formigros en arbaron, trovos ian dometon senmastran, kaj tie mi loĝos, nutrante min per fruktoj kaj fiŝoj, propramane kaptitaj en la apuda rivereto. Ho, se ci scius, — diris intime la reĝo, uzante la amikan "ci," — ho, de tre longe mi revas pri tio...

— Mi obeas. Ĉu vi ordonos, ke oni pretigu aŭtomobilon kaj desegnu la vojplanon?

— Nur ĝi mankas!! Ridinda homo ci estas, mia kara. Mi sole ordonas, ke sur la vojo neniu sin altrudu kaj krii "hura!"; neniu tedu min per siaj demandoj kaj komplezoj. Faru la ordonon, ke oni survoje rigardu min, kiel simplan vilaĝanon. Krom tio senprokraste havigu por mi dorssakon kaj bastonon.

— Estos plenumite. La dorssakon kaj la bastonon vi havos bedaŭrinde nur vespere.

— Dio mia! Ĉu ne pli frue?

— Ne estas eble, ĉar la dorssakon mi projektas fari el la Liona veluro, brodita per perloj,

silkoj kaj agrementoj.¹ La bastonon ni fabrikos el la rozkolora kverkligno, kun ora kapeto, ornamita per kelkdeko da diamantoj...

— Nu... Ci tedi min. Se vi tiele agos, mi forkuros sen ĉio, ĵetinte tra la fenestro la veluran sakon kaj la oran bastonon...

* * *

Frumatene la reĝo foriris el la palaco vilaĝane vestita. Li ekmarŝis orienten.

Post kelkaj verstoj la reĝo deiris flanken, paŝante tra virga, dezerta kamparo. Nur unufoje li renkontis homon, laborantan sur la kampo. Tiu ĉi homo, rimarkinte la reĝon, konsternite malfermis la buŝon kaj preskaŭ elorbitigis² la okulojn.

— Kial vi rigardas? — ekkoleris la reĝo. Ĉu vi konas min?

— Jes. Mi konas.

— Kiu do mi estas?

— Vi estas simpla vilaĝano, Via Reĝa Moŝto.

— Fi!

Ĉagrenite, la reĝo ekiris pluen. Fine, penetrante en la mezon de l' arbaro, li atingis la celon. Inter altaj, graciaj trunkoj rifuĝis malgranda, jam neloĝata, senmastra dometo de arbohakisto. La tuta meblaro konsistis nur el modesta kabinet-piano, lito kun risortmatraco kaj seso da ordinaraj "vienaj" seĝoj. Eĉ tapiŝoj forestis en tiu ĉi rifuĝejo de mizero kaj sufero!

La reĝo infane aplaŭdis, konkludinte, ke pli komfortaejo ne estas bezona.

Baldaŭ malsato komencis turmenti la stomakon.

— En la rivereto certe estas fiŝoj, — pensis la reĝo, — Mi kaptu ian. Sed, kiamaniere?

Li medite mallevis la okulojn kaj... ekkriis triumfe: sur la herbo kuŝas ies forlasita fiŝkaptilo. La reĝo prenis ĝin kaj fluge kuris al la rivero. Ĉe la bordo staris bela ŝtono meze enĉizita:—tre oportuna sidloko. La reĝo trempis la kaptilon en la densa kanaro. Kiam post unu minuto li ektiris ĝin, sur la hoketo jam pendis granda arĝentokolora fiŝo. La reĝo tre miris, ĉar ĝi estis tute senskvamigita, eĉ sentripigita. Tia fenomeno meditigis la reĝon. Li retrempis la fiŝkaptilon, kaj post unu minuto reeligis fiŝon, kiu estis plene farĉita³ per pipro kaj laŭra folio. En la buŝo ĝi tenis grandan senŝelan citronon.

— Kurioza fiŝraso, pensis la reĝo, revenante sian dometon.

En la forno jam gaje flamis la fajro.

— Kiamaniere? Verŝajne mi okaze faligis

¹ Vestaj ornamaĵetoj.

² Elokulŝanĝo; orbito = *angle* orbit, *eye-socket*, *fr.* orbite, *germ.* Augenhöhle, *Bahn* (*astr.*).

³ Farĉita, stuffed.

¹ La aŭtoro certe aludas Leon Tolstoj.—*Rim. de l' trad.*

alumeton sur la rabotajon kaj tiamaniere ekbruligis la fornon. Estas strange.

La reĝo kuiris la fiŝon, manĝis bongustan, grasan fiŝsupon kaj fine eliris eksteren por iom promeni. La soifo mordis lin. Survoje, la orelo de la reĝo subite aŭdis brueton de fonto, trafluanta el ŝtonego. La soifulo tre facile trovis la fonton, sin alklinis, sed tuj desaltis grandmire: la akvo estis dolĉa, oranĝodora. Flanke, sur la ŝtonego pendis kupra tabuleto kun la anonco:

— Gasumita akvo. Boligita.

La okuloj de la reĝo malheliĝis, la mieno serioziĝis. Malrapide li foriris de la limonad-fonto, pasante inter luksaj arboj, ŝarĝitaj per granda, apetita fruktaro.

La mano aŭtomate sin etendis al blanka, sukplena pomo. Sed la pomo pendis tro alte. La reĝo stariĝis sur la piedfingroj... Siaflanke la pomo kliniĝis, skuiĝis kaj jen falis en la manojn. La miopa reĝo ne rimarkis, ke la branĉo estis skuebla per metalfadeno, kondukanta ĝis en la herbon; tamen la miopa reĝo rimarkis, ke la pomo estas lerte senŝeligita eĉ la pomkoro kun la grajnoj estis forigitaj.

La reĝo kolere ĵetis la pomon en arbitraĵon, daŭrigante la iradon. Survoje li nerve tordis sian delikatan, batistan naztukon, kiu iamaniere aperis en la poŝo de lia kruda vilaĝana jaketo. Kiam li turnis ĉielen la funebre-malhelajn okulojn, la naztuko falis teren.

Sammomente el la densa arbitraĵo traŝoviĝis ies mano, prenis la tukon kaj respektive ĝin etendis al la reĝo.

— Sentaŭgulo! — ekkriis la reĝo, kaptante tiun manon.

— Ĉu tiele vi aranĝas por la reĝo izolecon kaj ermitecon en dezerto?!!

Brake li eltrenis la konfuzitan serviston, insultis lin, furioze piedbatis la teron kaj fine, en paroksismo de histerio, li falis kaj larme ekploris, pugnofrapante la herbon.

— Kiel?! Mi volas esti sola mi volas foriri kaj... mi ne povas efektiviĝi mian intencon. Mi, la reĝo, ne povas ĝin fari, dume ĝi estas farebla por ĉiu plej mizera regato?! Ĉu mi ĝismorte restos en la ĉenoj de l' kortega flegado, de la malbenita, idiota komforto, kiun mi absolute ne bezonas?! Ĉu mi neniam evitos ilin?! Sekve, do, spite mia volo, neniam estos deĵetitaj la veluraj, perle ornamitaj katenoj, la oraj bastonoj kun diamantaj kapetoj... Ho, tiam sufiĉas! Prefere la morto!

La plorantan reĝon jam ronde sieĝis la respekta, silenta korteganaro, kiu time rigardis sian regnestron.

— Prefere la morto, — ĝemis la duone freneza reĝo. Prefere mi enriveriĝu! Ho, vi pereigas min! Adiaŭ! Sed, mi avertas: ne kuraĝu arogante min akompani.

La malfeliĉa reĝo rapide kuris al la rivero.

* * *

La reĝo atingis la riveron kaj haltis surprizite: sur la bordo li vidas ion similan al malgranda ŝipstacio, kun kelke da ŝtupetoj ĝis la akvo. Ĝin ornamis verdaj girlandoj kaj florkronoj; la ĝisakva ŝtupetaro estis tegita per multekosta drapo ruĝkolora.

— Kio estas? — severe demandis la reĝo.

La ceremoniestro klarigis:

— Ĝi estas memmortigejo, Via Reĝa Moŝto. Ni treege bedaŭras, ke mankis tempo por varmigi la akvon ĝis la temperaturo de via kutima matena kuvbano, — sed bonvolu senkulpigi nin, ni disponis tro malmulte da tempo.

La reĝo malleviĝis sur la herbon (cetere ne sur la herbon, ĉar tuje oni substernis la tube kunrulitan persan tapiŝon). Li longe, longe ploris. Ronde starante ĉirkaŭ la reĝo, la korteganoj atendis silente... Fine la reĝo releviĝis, forviŝis la larmojn kaj diris dolore:

— Nu... faru, kiel vi deziras. Arestu min...

La reĝon oni kondukis ree en la palacon.

El la lingvo rusa tradukis B. KOTZIN.

✻ ✻ ✻ ✻

Hope.

Comes a spirit now, the world surprising;
Through the world a voice of power rings
Let it fly from place to place, uprising
On the mobile breezes' airy wings.

Not to swords athirst for blood's outpouring,
See, it draws the races of mankind:
On the weary world, for ever warring,
Promise of divine accord has shined.

'Neath the sacred signal of hope's banner
Armies throng, but throng in peace to cope:
Grows the cause in swift and swifter manner
Through the patient toil of them that hope.

Stubborn barriers, age on age unshattered,
Strongly stand, dividing race from race:
These shall burst asunder and be scattered,
Razed by holy love from off Earth's face

With one common tongue the sure foundation,
All men understanding, each the other,
One in concord, nation unto nation,
Man to man, shall brother be to brother.

Comrades, in the work of peace laborious,
Band of brothers, we shall never rest
Till fulfilment crowns the vision glorious
And for evermore mankind is blest.

"La Espero," translated by FLEMING FULCHER.

Konstanta Komitato de la Kongresoj.

Laŭ la peto de D-ro. Zamenhof, tiu ĉi propono estis prezentita al la anoj de la Konstanta Komitato de la Kongresoj, kaj principe aprobita de ili. Sekve, oni preparos elektadon de delegitoj, laŭ la maniero montrita de la projekto, kaj tiuj delegitoj povos, kredeble, diskuti kaj voĉdoni, en la Sepa Kongreso, pri la tuta afero. La tekston de kelkaj proponoj, kiujn D-ro. Zamenhof intencas prezenti al la kunveno de delegitoj, oni publikigos en venontaj numeroj de *Oficiala Gazeto*.

PROPONO DE D-ro. ZAMENHOF PRI LA ORGANIZO DE NIAJ KONGRESOJ.

Internacia esperantista kongreso estas antaŭ ĉio festo de la esperantismo kaj propaganda manifestado. Sed krom tio ĝi havas (aŭ almenaŭ devus havi) ankoraŭ alian tre gravan rolon: diskuti kaj decidi pri ĉiuj demandoj, kiuj koncernas nian tutan aferon kaj ne povas esti solvataj de apartaj personoj, societoj aŭ institucioj esperantistaj.

Ĉiu esperantisto estas homo libera, kaj neniuj havas la *devon* partopreni en ia komuna esperantista entrepreno; sed la plimulto de la esperantistoj havas la *deziron* tion fari, ĉar ili konscias tre bone, ke Esperanto prosperos nur tiam, kiam ni laboros kune; tial apartaj personoj kuniĝas en grupojn kaj societojn, kaj la grupoj kaj societoj devas interkomunikiĝi, por preparoli kaj aranĝi entreprenojn komunajn. Tiel longe, kiel ni tion ne havos, ni ĉiam estos tute senfortaj, ĉar ĉiujfoje, kiam aperos la neceso fari ian laboron komunan, troviĝos neniam plenumantoj; ĉiu aparta persono aŭ societo diros: "mi estas tro malforta aŭ ne sufiĉe aŭtoritata," aŭ: "mi ne volas labori sola por la tuta esperantistaro, ĉar eble oni povas rekompenci min nur per atakado aŭ nekomprene de miaj bonaj intencoj." Se ni ne volas esti tute senfortaj, la esperantistaj grupoj kaj societoj devas en orda maniero, per rajtigataj delegitoj, periode preparoli kaj aranĝi ĉiujn necesajn komunajn entreprenojn. La plej bonan rimedon por tio prezentas niaj internaciaj kongresoj.

Ĉar ĉiu esperantisto estas homo libera, neniuj havas ankaŭ la *devon* alkonformigi sin al la volo kaj opinio de ĉiuj aliaj esperantistoj (se li nur ne ŝanĝas la lingvon laŭ sia kontrovo kaj ne perdas per tio la rajton sin nomi esperantisto); sed la plimulto de la esperantistoj havas la *deziron* alkonformigi sin al la volo kaj opinio de ĉiuj aliaj, ĉar ili konscias tre bone, ke nia afero postulas antaŭ ĉio plenan unuecon kaj Esperanto progresos nur tiam, kiam siajn proprajn kapricojn, dezirojn aŭ opiniojn ĉiu esperantisto submetos al la deziro kaj opinio de la plimulto. Tial estas necese, ke pri ĉiu aperanta demando ni havu la eblon scii la veran opinion de la plimulto. Tiel longe, kiel ni tion ne havos, al ni ĉiam minacos anarĥio, ĉiam troviĝos personoj, kiuj diros, ke nur ilia opinio estas la opinio de la plimulto kaj ĉia alia opinio estas nur maljusta altrudo aŭ provo de regado. Se ni deziras, ke la Esperantistoj laboru en plena unueco, ni devas, de tempo al tempo, en orda maniero, ankaŭ per rajtigataj delegitoj, esplori kaj publike klarigi pri diversaj aperantaj demandoj la deziron kaj opinion de la plimulto, kaj por tio ankaŭ la plej bonan rimedon prezentas niaj internaciaj kongresoj.

Bedaŭrinde ĝis nun niaj kongresoj ne povis plenumi sian agadan rolon, ĉar ili ne estis organizitaj kaj ne havis la eblon aranĝi aŭtoritatan voĉdonadon. Ni povis decidi nur pri demandoj plej malgravaj, kiujn oni povis solvi per aklamado; pri ĉio pli grava, pri kio la opinioj ne estis egalaj, ni nenion povis decidi, ĉar niaj decidoj, faritaj ne de orde elektitaj delegitoj, havus nenian valoron en la okuloj de la Esperantistoj.

Por meti finon al tiu stato kaj doni al niaj kongresoj la eblon labori kun klaraj rezultatoj, mi proponas, ke

oni enportu la malsupre donitan aldonon en la regularon de niaj kongresoj.

Ĉar ni ne havas ankoraŭ ian aŭtoritatan institucion, kiu povus pli rajte decidi pri mia propono, tial mi prezentas mian proponon al la Konstanta Komitato de la Kongresoj. Se ĝi aprobas mian proponon, tiam mi petas, ke ĝi publikigu sian decidon kiel eble plej baldaŭ en la *Oficiala Gazeto*, por ke al la Antverpena Kongreso ĉiuj esperantistoj povu jam prepariĝi laŭ la nova ordo.

L. L. ZAMENHOF.

Aldono al la Regularo de la Universalaj Kongresoj de Esperanto.

1.—Ĉiu decido de Internacia Esperantista Kongreso estas deviga nur por la komunaj Esperantistaj Institucioj *oficialaj*, tio estas por tiuj, kiuj estas kreitaj kaj subtenataj de la tuta Esperantistaro. Por la Esperantistoj *privataj* ĝi havas valoron nur moralan, montrante al ili la deziron aŭ opinion de la plimulto.

2.—Partopreni en la Kongreso kaj en ĝiaj diskutoj havas la rajton ĉiu, kiu pagis la kotizon kaj submetiĝas al la kongresa Regularo; sed rajton de voĉdonado havas nur la regule elektitaj delegitoj de Esperantistaj grupoj aŭ societoj.

3.—Kiel delegito estas rigardata ĉiu persono, kiu prezentas al la Kongresa Komitato rajtigan leteron, kiun, en la nomo de la grupo aŭ societo, subskribis ĝia prezidanto kaj ne malpli ol 25 membroj.

4.—Grandaj grupoj aŭ societoj povas elekti po unu delegito por ĉiuj 25 membroj, malgrandaj grupoj aŭ izolitaj esperantistoj povas, por elekto de delegito, kuniĝi kun aliaj grupoj. Sed neniuj havas la rajton doni sian subskribon pli ol por unu elekto.

5.—Ĉiu grupo povas elekti siajn delegitojn aŭ inter siaj propraj membroj, aŭ inter aliaj Esperantistoj, kiuj partoprenos en la Kongreso. Ĉiu delegito havas tiom da voĉoj, kiomfoje po 25 anoj havas la grupoj aŭ societoj, kiujn li reprezentas.

6.—La tagordon de la Kongreso fiksas la Prezidanto de la Konstanta Kongresa Komitato post interkonsiliĝo kun la aliaj anoj de tiu Komitato, kaj li publikigas ĝin du monatojn antaŭ la Kongreso en la *Oficiala Gazeto*, por ke ĉiuj societoj kaj grupoj havu la eblon esprimi al siaj delegitoj sian opinion pri la diskutotaj demandoj.

Se ia propono ne estas akceptita en la tagordon, ĝia aŭtoro havas la rajton disdoni ĝin dum la Kongreso al la delegitoj de la Kongreso, kaj se ne malpli ol 20 delegitoj subskribas ĝin kiel diskutindan, la Kongresa Komitato devas enporti ĝin en la tagordon.

7.—Ĉi tiu projekto estas nur provizora. En la Antverpena Kongreso la rajtigataj delegitoj diskutos kaj voĉdonos pri ĉiu paragrafo aparte kaj faros en la projekto ĉiujn ŝanĝojn, kiuj montriĝos utilaj.—Laŭ "*Oficiala Gazeto*."

Komuniko de D-ro. L. L. Zamenhof.

PRI MIA RILATO AL LA FIRMO HACHETTE.

Antaŭ pli ol tri jaroj kelkaj personoj faris aferon, kiun mi ne povis aprobi. De tiu tempo oni komencis senĉesan serion da atakoj kontraŭ Esperanto kaj kontraŭ mi persone. Dum pli ol tri jaroj mi pacience legis ĉiujn insultojn kaj malverajn akuzojn, kaj mi silentis; verŝajne mi ankaŭ plue silentos ĉar mi estas tro fieraj kaj havas ankaŭ tro malmulte da libera tempo, por defendi min kontraŭ diversaj elpensoj de personoj, kiuj scias tre bone, ke ili diras malveron aŭ prezentas faktojn en malĝusta lumo kaj kiuj post unu refutita malĝustaĵo baldaŭ elŝovus dek aliajn.

Nur pri unu akuzo mi decidis nun doni malgrandan klarigon, ĉar mi konvinkigis, ke tiu akuzo trovis kredon eĉ ĉe personoj bonintencaj. Mi volas paroli pri mia rilato al la firmo Hachette.

Oni penis kredigi, ke Esperanto nepre bezonas reformojn, ke la esperantistoj tion komprenas, sed nur mi pro iaj *personaj motivoj* kontraŭstaras. Kvan-kam eĉ nun ankoraŭ oni tion ofte ripetas, la akuzantoj tamen scias tre bone, ke tio estas absoluta mensogo. Ĉiuj komprenas, ke plenan perfektecon de Esperanto neniu dezirus tiel forte kaj sincere, kiel mi, ĝia aŭtoro; ke se troviĝis bonaj homoj, kiuj grandanime prenis sur sin la plibonigon, mi povus esti nur tre danko al ili, kiel patro estus tre danko, se bonaj homoj volus senpage perfektigi kaj feliĉigi lian profunde amatan infanon, la revon de lia tuta vivo. Ĉiuj scias tre bone (ĉar tion distrumpetis miaj akuzantoj mem), ke kelkajn fojojn, kiam mi opiniis, ke venis la ĝusta tempo, por fari revizion de Esperanto, mi mem elpaŝis kiel iniciatanto; (kompreneble, en formo lojala); sed kiam mi konvinkigis, ke tio alportos al nia afero nur malbonon, mi retiris min malgraŭ ke min, neriĉan kuraciston, oni pensis allogi per tre granda sumo de mono, kiu permesus al mi tute forĵeti mian profesion, vivi tute oportune kaj feliĉe, kiu liberigus min de ĉiuj zorgoj pri la morgaŭa tago kaj pri la estonta sorto de mia familio kaj kiu permesus al mi fordoni min plene kaj ekskluzive al miaj amataj idealoj.*

Ĉar sekve ne al ĉiu oni povas facile kredigi, ke mi kontraŭbatalas reformojn pro *persona oportuneco*, tial oni uzas alian rimedon: apogante sin sur iam aperinta famo pri ia mistera kontrakto kun Hachette, oni skribas en libroj, gazetaj artikoloj kaj privataj leteroj, ke mi rifuzis reformojn tial, ke mi "estas ligita kun la firmo Hachette." Kun plej senhonta konscienco oni rakontas, ke mi vendis Esperanton al Hachette, ke Esperanto estas monopolo de tiu firmo, k.t.p... Sinjoroj! Se iu el vi iam volis lerni Esperanton, aŭ instrui Esperanton, aŭ eldoni ian verkon en aŭ pri Esperanto aŭ fari ian alian uzon de Esperanto, kaj mi aŭ la firmo Hachette malpermesis al li tion,—li elpaŝu kaj akuzu min publike! Vi scias tre bone, ke la rakontoj pri la venditeco de Esperanto al Hachette estas malnobla mensogo; vi scias tre bone, ke pri la lingvo Esperanto ĉiu el vi havas tute kaj plene tiujn samajn rajtojn, kiujn havas mi aŭ la firmo Hachette; vi konas tre bone la "misteran kontrakton," ĉar mi neniam faris el ĝi ian sekreton. Pri tiu kontrakto mi povus rakonti al vi kelkajn interesajn aferojn, se mi volus imiti la agadon de niaj kontraŭuloj kaj nigrigi personojn, nur pro tio, ke ili apartenas ne al nia partio. Nun mi nur ripetos al vi tion, kion ĉiuj scias, t.e. la tuta terura, mistera kaj krima kontrakto konsistas sole kaj ekskluzive nur en tio, ke miajn personajn librojn (ne gazetajn artikolojn aŭ ion similan, sed ekskluzive nur *librojn*) mi promesis publikigi ĉiam per la firmo Hachette!†

Jen estas mia tuta krimo! Eĉ se tiu kontrakto prezentus por mi ian oportunajon,—kiu havas la rajton

* Estas al mi tre malagrabla tuŝi tiun historion, pri kiu mi nun la unuan fojon parolas publike. La legantoj pardonu min, ĉar la cirkonstancoj *devigas* min tion fari. La propono de la mono ne estis ia malnoblaĵo de la flanko de la proponintoj, ĉar ili havis la plej bonan intencon; mia rifuzo ne estis ia heroaĵo de mia flanko, ĉar agi alie mi ne povis. Tial mi al neniu parolis pri tiu afero, kaj la unuan fojon mi rakontis pri ĝi private kaj nur unu jaron post la fakto, kiam oni faris al mi riproĉon, ke mi estas konservativa "pro financaj motivoj."

† La rakontoj pri tio, ke mia kontrakto malpermesas al mi publikigi artikolojn en aliaj gazetoj krom la "Revuo," estas simple fantaziaĵo. Mi promesis al la direktoro de la "Revuo" (libere, sen ia kontrakto), ke mi en ĉiu numero de lia organo publikigos parton de miaj tradukoj; sed mi neniam promesis al li (kaj tion li ankaŭ neniam diras) publikigi artikolojn *nur* en lia organo. Kiu el vi povas kun pura konscienco akuzi min pro tio, aŭ kiu el vi iom suferas de tio, ke en la tre malmulaj horoj, kiujn mi devus uzi por ripozo aŭ por mia familio, mi faras tradukojn por la "Revuo," kiu pagas al mi por tiuj tradukoj kaj per tio donas al mi la eblon plibonigi la vivon de mia familio kaj venadi ĉiujare al la kongresoj?

akuzi min pri tiu afero, kiu estas ja mia afero pure persona kaj nenion tuŝas Esperanton nek la esperantistojn? Sed miaj akuzantoj scias tre bone, ke la kontrakto (kiu ligas nur min, sed neniom ligas la firmon) tute ne estas ia oportunaĵo por mi, ke longe mi ne volis ĝin subskribi, ke se mi fine ĝin subskribis, mi faris tion ne pro mia profito, sed nur por fari servon al Esperanto, kiu tiam tre bezonis la apogon de ia solida firmo. Sekve se ekzistas en la mondo iu, kiu havas la rajton plendi pri tiu kontrakto, tio estas nur mi, *mi sola*. Sed mi ne plendas, ĉar mi scias tre bone, kiajn grandajn servojn la firmo alportis al nia afero.

Oni diras, ke Hachette pagis al mi por mia kontrakto ian grandan sumon da mono; oni diras, ke mi ricevas procenton de ĉiuj eldonoj de Hachette, ke mi sekve havas intereson zorgi pri la profitoj de la firmo, k.t.p. Ĉio ĉi tio estas *malnobla mensogo*. Kiel al ĉiu alia aŭtoro, tiel ankaŭ al mi Hachette pagas nur por miaj *personaj verkoj*; sed neniam mi prenis de Hachette ian apartan pagon, ian donacon aŭ salajron; de la libroj eldonataj de Hachette, se ili ne estas verkitaj de mi mem aŭ kun mia kunlaborado kaj ne portas malkaŝe mian propran nomon, mi neniam ricevas eĉ unu centimon. Eĉ kiam por miaj propraj verkoj (presataj en la "Revuo") Hachette en la komenco difinis al mi tro grandan pagon, kiujn la enspezoj de la "Revuo" ne povis kovri, mi baldaŭ poste *per mia propra volo* ĝin rifuzis (simple pro tio, ke mi ne volas esti ies morala ŝuldanto) kaj mi postulis, ke Hachette prenu al si la rajton eldoni tiujn verkojn senpage en formo de libroj en tia nombro da ekzempleroj, ke ĉiuj elspezoj kovriĝu.

Kion do suferas la Esperanta afero de mia fama pure persona kontrakto? Per kio ĝi povas influi la iradon de la Esperanta afero? Se mi volus akcepti reformojn, fari tian aŭ alian agon, skribi tian aŭ alian artikolon,—per kio Hachette povus min malhelpi aŭ influi? Se mi dezirus publikigi ian libron, kiu ne estus oportuna por Hachette, la firmo havus nur la rajton ne eldoni ĝin, nenion pli; sed ĉiuj scias, ke tiam mi ja tre facile trovus alian firmon, kiu eldonus mian libron kun granda plezuro.

Miaj kontraŭuloj scias tre bone, ke se mi volus aliĝi al la reformistoj, ne sole neniu kaj nenio povus min malhelpi, sed mia situacio tiam estus multe pli bona, ol nun. Se ili, ĉion sciante, tamen rakontas al la mondo, ke mia sintenado en la reforma afero estas kaŭzita de mia "ligiteco kun la firmo Hachette,"—ilin juĝu ilia propra konscienco.

L. L. ZAMENHOF.

El "Oficiala Gazeto."

Londona Karavano al Antverpeno.

Sub la aŭspicioj de la U.E.A., S-ro. P. Blaise, Vicdelegito por Londono, aranĝos karavanon por ĉeesti la Sepan Kongreson. Por tiuj samideanoj, kiuj deziros, li faros ĉiujn aranĝojn pri la vojaĝo kaj la loĝado. Oni nur sciigu al li, ĉu oni intencas restadi en Antverpeno nur dum "la Sepa" mem aŭ ankaŭ dum la Kongreso de U.E.A.

Sciigojn li sendos al ĉiuj, kiuj petos. Li ankaŭ aranĝos postkongresan vojaĝon tra Belgujo por la dezirantoj. Por plujaj detaloj oni sin turnu al li: 3, Lynette Avenue, Clapham Common, Londono, S.W. Oni volu aldoni afrankitan koverton por la respondo.

Estas eble, ke la firmo Cook povus aranĝi specialan vaporŝipon, kiu forlasus Harwich la matenon de dimanĉo, Aŭgusto 20. En tiu okazo la kosto de 1^a vojaĝo, de Londono ĝis Antverpeno inkluzive, estus £1 10ŝ. unuaklase aŭ £1 6ŝ. triaklase en la vagonaro, kaj unuaklase sur la ŝipo, kondiĉe ke almenaŭ 300 pasaĝero, kunvojaĝus el Harwich Antverpenon. Partoprenantoj do volu senprokraste sciigi sian intencon.

The Lord Mayor and Esperanto.

A speech made by Sir Vezey Strong, as president of a meeting held at the City of London Schools by the British Esperanto Association on March 17, under the patronage of T.R.H. the Duke and Duchess of Connaught.

MR. PRESIDENT, LADIES AND GENTLEMEN,

In the first place, allow me to say how glad I am to have the opportunity, and in this matter I know I may associate my wife with myself, of again meeting those enthusiastic people known as Esperantists. We enjoyed a similar privilege some few years ago when there was a Congress of the representatives of many nations met at the Guildhall. I then had the privilege of representing the Lord Mayor of that day in meeting those representatives, and during the evening I had the opportunity of offering a few remarks. On that occasion I found myself—if not the only Englishman present—at any rate the only one who could not understand Esperanto, and without Esperanto it was impossible for me to make my commonplace observations intelligible to the audience. I had had no time to learn to speak the eighteen or so languages represented, and I was unable to speak all those eighteen languages at once by means of Esperanto. I had to rely on my friend, Mr. Mudie, and he gave me a fame which has followed me ever since. Judging from the enthusiastic reception accorded to my observations, I suggested that he had taken advantage of my ignorance of Esperanto to add words of his own, but he assured me it was not so. I have always retained very agreeable memories of that occasion.

I now come again, not this time as a representative, but as the chief civic officer himself, to assure you that whatever time has intervened between that time and this, it has had the effect of deepening my interest in your movement, and of adding to my admiration for those good people who practise Esperanto as a supplementary language to all other languages, and which may in that respect one day become a general means of intercommunication. You English people who practise this art seem to me to be deserving of great commendation, and you have to-day shown your appreciation of the principles which underlie your movement by arranging this meeting and associating yourselves with the raising of a memorial to our late King Edward VII.

This is a very fitting association, because the one feature above all other features in the life of King Edward was his devotion to and his ability in influencing the universal peace of mankind, and it is because I conceive Esperanto will be such a grave factor towards that end, that I think you Esperantists may fairly claim to be fellow workers with all those who follow the policy initiated by our late great king, the cause of the promotion of peace. On that account I shall welcome very heartily any contribution from this meeting towards my Memorial Fund.

What is it that is most likely to produce war—that most futile as well as most ferocious of all human follies? Surely it is misunderstanding. You may rely upon it that in the early stages at any rate it is certainly nurtured by misunderstanding. How can you best prevent misunderstanding between persons or between nations? Surely by being perfectly sure that you perfectly understand each other's intentions. And how can they be understood with perfect safety unless you understand each other's language, each other's thoughts, and so correctly interpret each other's intentions?

It seems to me that it is at this point that your language comes to our aid and renders most useful assistance in the interest of universal peace. If that be so, then your movement is deserving not only of your own enthusiasm (which is never withheld!), but is worthy of the support of all well-wishers of international concord and amity.

La Urbestro de Londono kaj Esperanto.*

SINJORO PREZIDANTO, SINJORINOJ KAJ SINJOROJ

Unue, permesu, ke mi diru, kiel mi ĝojas havi denove la okazon,—kaj en ĉi tiu diro mi scias, ke mia edzino sentas kun mi—la okazon denove renkonti tiujn entuziasmajn homojn, kiujn oni nomas Esperantistoj. Ni ĝuis similan privilegion antaŭ kelkaj jaroj, kiam okazis kongreso de reprezentantoj de multaj nacioj en la Guild Hall. Estis tiam mia privilegio, reprezenti la tiaman Urbestron akceptante tiujn reprezentantojn, kaj dum la vespero mi havis la okazon diri al ili kelkajn vortojn. En tiu vespero mi trovis, ke mi estas—se ne la sola anglo inter la ĉeestantoj—almenaŭ la sola, kiu ne komprenas Esperanton, kaj sen Esperanto mi ne povis komprenigi al la aŭskultantaro miajn tute ordinariajn rimarkojn. Mi ne jam antaŭe havis la tempon, lerni la dekelkon da lingvoj reprezentataj, kaj mi ne estis kapabla paroli ĉiujn el ili samtempe en unu fojo per Esperanto. Mi do devis fidi al mia amiko, S-ro. Mudie, kaj li donis al mi tian internacian bonfamon, kiu de tiu tempo ĝis nun neniam min forlasis. Juĝante laŭ la entuziasma akcepto, kiun oni faris al miaj rimarkoj, mi klarige supozis al S-ro. Mudie, ke li ja iel profitis mian nescion de Esperanto por aldoni mem kelkajn proprajn vortojn, sed li certigis al mi, ke tute ne tiel estis.

Mi nun denove venas, ne ĉi tiun fojon kiel reprezentanto, sed kiel la ĉefa urba oficisto mem, por certigi al vi, ke, kiel ajn longa estas la tempo, kiu pasis de post tiu okazo, ĝi nur efikis por profundigi la intereson, kiun mi sentas al via movado, kaj por pligrandigi mian admiron al tiuj bonaj homoj, kiuj praktikas Esperanton kiel helplingvon flanke de ĉiuj aliaj lingvoj, kaj kiu povas en tiu rilato iam fariĝi ĝenerala interkomunikilo. Vi angloj, kiuj praktikas ĉi tiun arton, ŝajnas al mi, meritas grandan laŭdon, kaj vi hodiaŭ montris vian komprenon de la principoj, sur kiuj via movado estas bazita, per tio, ke vi aranĝis ĉi tiun kunvenon kaj tiel aliĝis al la movado por starigi memoraĵon pri nia mortinta Reĝo Eduardo VII.

Tre decas tiu aliĝo, ĉar la trajto eminenta en la vivo de la Reĝo Eduardo estis antaŭ ĉio lia sindediĉo, kaj lia kapablo influi, la universalan pacon de l' homaro, kaj estas ja ĉar mi opinias Esperanton tiel grava helpo al tiu celo, ke mi kredas, ke viaj Esperantistoj juste rajtas pretendi vin kunlaborantoj kun ĉiuj, kiuj sekvas la politikon iniciatitan de nia granda mortinta reĝo, la movadon al universala paco. Tial, mi kun tre kora plezuro akceptos de ĉi tiu kunsido ian monoferon por mia Memoraĵa Kaso.

Kio estas plej kapabla naski la militon—tiun plej vanan kiel plej krueleĝan el ĉiuj homaj stultaĵoj? Certe, estas la malkompreniĝo. Vi povas esti certaj, ke almenaŭ en siaj unuaj stadioj la milito estas nutrata de l' malkompreniĝo. Kiel oni povas plej bone malhelpi la malkompreniĝon inter personoj aŭ inter la nacioj? Ĉu ne estante absolute certa, ke oni perfekte komprenas la intencojn unu de aliaj? Kaj kiel oni povas ilin kompreni sendanĝere, se oni ne komprenas reciproke la lingvon unu de alia, la pensojn unu de alia, kaj tiel ĝuste interpretas reciproke siajn intencojn?

Estas ĉe ĉi tiu punkto, ŝajnas al mi, ke via lingvo venas nin helpi, kaj faras plej utilajn servojn en la intereso de universala paco. Se tiel estas, tiam via movado meritas ne nur vian propran entuziasmon (kiu estas neniam rifuzata!) sed indas esti subtenita de ĉiuj, kiuj deziras starigi la konkordon kaj reciproke amikecon inter la nacioj.

* Publika parolado farita de Sir Vezey Strong la 17an de Marto en la "City of London School," sub la patronado de la Duko kaj Dukino de Connaught, okaze de kunveno por monsubteni la kason fonditan de a urbestro por starigi memoraĵon al la Reĝo Eduardo VIIa.

Esperanto Progress Abroad.

Germany.—The German Esperantists are now concentrating upon their Sixth Yearly Congress, which is to be held at WHITSUNTIDE at LÜBECK (from June 4th–9th), preceded by a special festival at HAMBURG. In addition to the business meetings, a very attractive programme of concerts and excursions has been arranged. There will also be special meetings of the German Federation of Young Esperantists, the German Teachers' Esperanto Union, the International Union of Esperantist Vegetarians, etc., and a propaganda meeting will be held to interest in Esperanto the International Association of Good Templars, who will be just then holding their annual congress in Hamburg. In view of the remarkable progress Esperanto has been making of late throughout Germany, it is anticipated that this year's congress will be a specially successful one. It is hoped that a fair number of foreign Esperantists will also take part. Full particulars may be had from *Dr. Möbusz, Falkenstr. 12, Lübeck.*—**AUGSBURG:** The Esperanto group now numbers over 300 members. A noteworthy feature of the movement here is the great interest being taken in the language by Bavarian teachers.—At the annual winter social of the BERLIN groups samideanoj were present also from Austria, China, Holland, Hungary, Sweden, Switzerland, and Russia. A notable item on the programme was a farce performed by the Brothers Schwarz, founders of the rapidly growing Esperanto *Variety Artists' League*. The Esperanto course under the auspices of the *Women Clerks' Union* continues to be well attended. A considerable amount of successful propaganda is being made in educational circles by Messrs. Behrendt and Wichert.—**BRUNSWICK:** Five Esperanto courses (two for workmen) are being held here.—As a result of vigorous work on the part of Herr Baumann, a strong group has been founded in MÜLHAUSEN. Upwards of 75 persons enrolled for two courses of instruction under the auspices of the Municipal Authorities, and enough names have since been received for the starting of a third course.—A special class for teachers has been begun at NOWAWES.—In DEUBEN, following on propaganda made in the local "Pedagogical Union," 14 teachers have joined the Esperanto group.—To HANOVER belongs the honour of being the first town in Germany where the teaching of Esperanto is authorised in *all first-grade schools*. During the winter, under this arrangement, 10 courses were held, with 170 pupils. Two new Esperanto Groups have also been started here, one for workmen and one for young people.—In MUNSTER Esperanto is being taught in the Upper "Realschule," and 18 non-commissioned officers are taking part in a course conducted by a trumpeter in a local regiment.—In POTSDAM a special committee, under the presidency of the Mayor, and consisting of members of the Corporation, the "Fremdenverkehrsverein," and the Commercial and Industrial Union, has been formed for the practical application of Esperanto.—The February and March numbers of *Germana Esperantisto* report the starting of 30 new Esperanto classes in various towns throughout the country, several of them in connection with the *Women Clerks' Union* and *Commercial Employés' Association*. All over Germany, too, the Press is beginning to help forward our movement by the insertion of propaganda articles. In several cases weekly Esperanto supplements are being issued, a notable instance being that of the well-known BERLIN daily, *Deutsche Warte*. Quite a number of new groups are announced, among them being two or three formed by workmen.

Italy.—The Italian Esperantists are evidently determined that their country shall no longer remain behind

in the propaganda of the auxiliary language. On all sides remarkable enthusiasm is being shown, and if the present rate of progress continues, Italy will soon be well in the forefront of the movement.—In GENOA the Corporation has authorised the local Esperanto Union to open five Esperanto classes in communal schools, and a course has also been started at Genoa University. Similar favour is being shown by the municipal authorities in SAMPIERDARENA. English Esperantists who wish to open up correspondence with any of these new samideanoj should write to: *Esperanta Kurso, Scuola tecnica Serale Biliano, via Fieschi, Genoa.*—On the occasion of an Esperanto festival which took place at BORDIGHERA on February 12th, at which quite a number of foreign Esperantists were present, the important Genoa daily, *Il Lavoro*, inaugurated an Esperanto column, which has since been continued regularly. (Ni rekomendas, ke la anglaj samideanoj sendu al la redakcio de tiu gazeto poŝtkarton aŭ leteron, gratulante ĝin pri ĝia progresema iniciato! La adreso: Salita Dinagro, N-ro. 7, Genoa).—In PAVIA (where the second Italian Esperantist Congress will be held on May 25–28) a University Esperanto-Consulate has been opened, under the auspices of the Higher Grade Schools and Universities in PAVIA, GENOA, MILAN, BOLOGNA, FLORENCE, PISA, SIENA, and ROME.—Esperanto will be represented in both of the big International Exhibitions being held this year at ROME and TURIN.

Various.—An Esperanto Group is announced at HERACLION, in Crete.—**Persia.**—Public Esperanto classes in Persian and Armenian are being held at TABRIZ. The Persian monthly magazine, *Behar* (Spring), recently published an article recommending its readers to learn Esperanto.—*Le Capilartiste*, a Parisian journal for hairdressers, now regularly issues an Esperanto Section.—Mr. Lindhagen, Mayor of STOCKHOLM, has just presented to the *Swedish Parliament* a bill proposing that the Government collect the opinions of the various international associations existing in Sweden, with a view to initiating the creation of an international world-language. Mr. Lindhagen would seem to have been ignorant of the existence of Esperanto when introducing his proposal. The number of communications he will have received by now from Esperantists will doubtless have enlightened him to the fact that to "create" a language is unnecessary—even were it possible—for Esperanto is already in daily use the world over.—The programme of the Second Annual International Congress of Catholic Esperantists, which is to take place on August 14–18 at the HAGUE, has been approved by Bishop Mgr. Callier.—The annual report of the SWISS STENOGRAPHIC UNION states that during the past year forty members learnt the Esperanto adaptation to the Stolze-Schrey System.—Many new adherents have been gained for Esperanto by a recent propaganda visit of S-ro. Edmond Privat to MORGES, in Switzerland. S-ro. Privat lectured before the pupils of the famous Private High School for Young Ladies, the Collège Classique, Collège Industriel, Higher Communal School, and the teachers of the various State schools. Practically the whole of the youth of the place and many teachers and heads of schools have become interested in our movement, and many boys and girls are already enthusiastically studying the language.—**Turkey-in-Asia.**—Esperanto Groups have been established at SMYRNA and AIDIN. In the former town an interesting propaganda article by Samideano Jacques Guérin appeared in French and Hebrew in the *Trait d'Union*, the official organ of former pupils of the "Universal Israelite Alliance."—**Norway.**—Much interest in Esperanto is being roused among the blind. At LYSAKER a course of Esperanto lessons is being arranged among school children.

A French Playwright's Opinion.

An interesting experiment has just been conducted in Paris by the well known daily illustrated paper *Excelsior*. The object was to prove, or disprove, the efficiency of Esperanto as an international auxiliary language.

The nature of the experiment was as follows:—Mons. Abel Hermant, a prominent man of letters, furnished a text in the French language, which had to be translated by experts into English, German, Spanish, Italian, Russian, and Esperanto. After this first set of experts had translated the original into their respective tongues, another set of experts had to put the translation back into the original. These were then compared with the French text. The result was that the Italian and Esperanto reproductions were so closely like the original that it was difficult, indeed, to assert which was really the better of the two.

At the *matinée* organised by the *Excelsior* at the Théâtre Femina on Feb. 22, Mons. Tristan Bernard, an eminent Parisian playwright, in announcing the result of the competition, made some observations which we think will be found of considerable interest by readers of the *British Esperantist*. After describing the method of the competition, Mons. Bernard told how the final reproductions into French from the various languages were compared with the original. He goes on:

"Then the jury, of which I had the honour to be a member, along with my colleagues Abel Hermant and Alexandre Hepp, saw some astounding things: for instance, that the Italian and Esperanto texts reproduced the French text almost exactly. What makes this all the more remarkable is the fact that the original text by Abel Hermant—an author whose style is so living, so varied, so rich—was of such a nature as to make one doubt whether thought of a quality so 'French,' so delicate, could undergo without deterioration this double journey.

"It was not a question of a competition between the translations and the translators; the point was to find out which languages came best out of this severe test. Well, the double translation by way of the German and Russian did not give very good results; the English was better; the Spanish, save for one or two serious mistakes, gave satisfaction to the jury; the Italian, as already stated, was admirable. Thus, as might easily have been foreseen, the Latin tongues proved to have the greatest affinity with the French. But the remarkable thing is this—and herein lies the interest and decisiveness of the test—that Esperanto furnished a result at least equal to that given by the Italian.

"The experiment, then, so far as Esperanto is concerned, seems to me conclusive.

"A frequent reproach against Esperanto on the part of its critics—*a priori* and without actual knowledge, it is true—has been that it would prove inadequate as a literary language, that it could never be anything more than a commercial jargon. Now Abel Hermant, Alexandre Hepp, and myself are quite agreed that the Esperanto translation is at any rate very close in point of excellence to the Italian translation, if not even superior. Well, that to my mind is an extraordinary result. That with an artificial language such as Esperanto one should have reached a result equal to that obtained with Italian, an old language, worked at by generations of writers, endowed with all the resources that the French language possesses, and at the same time so nearly related to it, and above all others capable of rendering its least shades of expression—that is, for Esperanto, I must say, an admirable performance."

"What a benefit to us authors, who are generally so badly translated abroad! How can it be otherwise? Relations between France and literary men in England

or Germany are growing more frequent, but progress is slow; we have no easy means of communication. Suppose a foreign agent buys a work from us and offers us a translator. This translator, perhaps does not seem to us to have much of a knowledge of French, still, we take it he knows German. And the consequence is, all sorts of queer things happen.

"One day Pierre Verber went to Germany to watch a performance of one of his plays. All at once, in the fourth act, he saw one of his characters come into the house, on a visit, with his hat in his hand and a white cloth on his arm. All through the act Pierre Verber was asking himself: 'But what on earth does the white cloth mean?' He got no explanation till the play was over. The character in question was a notary. In the text was written: 'Enter M. So-and-so with a 'serviette'* under his arm!'

"This instance shows well enough the unfortunate situation we French authors are in as regards the foreign public. I do not know what my fellow-writers will say, but I assure you that for myself I will hesitate no longer; when I wish to have a work translated into a foreign tongue, I shall have a translation made into Esperanto, under my own eyes, by one of the many Esperantists at Paris in whom I have full confidence. Once this translation made, I shall have it sent abroad to some eminent Esperantist, and he will translate it into his mother-tongue. For this experiment has shown us—and it is an important point—that a French text translated into Esperanto lost nothing of its meaning.

"Thus it is that I can and do affirm that Esperanto will be of very great service and that it will be a literary language. Business men and scientific men for their part will tell you, have already told you, what practical service Esperanto, as conceived by Dr. Zamenhof, can render to Science and to Commerce. And from this wide mass of evidence there must arise definitely and once for all the conclusion, that here in Esperanto has at last been found the true universal language."

Libraro kaj Gazetaro.

Formortinta Delsuno (angle: The late van Zon), laŭ la originalo flandra de René Vermandere esperantigis Oscar van Schoor.—Ankoraŭ unu flandra literaturaĵo nun gastas inter ni, kaj certe ĝi estas bonega gasto. Ja ne koniĝinte kun la originalo, mi tamen kuraĝas diri, ke ĝi havas almenaŭ la aspekton de fidela traduko. Mortinta bakisto spirite vizitante iaman amikon rakontas al li la historion de sia morto kaj enterigo, klarigante kun spirita penetremo la pensojn kaj motivojn de la tiamaj funebrantoj. Temo ĝi estas sufiĉe terura por tiu, kiu timas ne sole la agonion sed eĉ la morton mem, kiu kutimas teni fermita sian cerbon kontraŭ la signifo de la fatala fakto, ke ĉiuj devas morti. Nia komuna filozofio ordinare akceptas senhezite la tezon, ke ĉiuj *aliaj* homoj devas morti, sed pri ni mem ni fermas la okulojn de la animo kaj sekve ricevas malĝustan perspektivon de la vivo. Ni do fariĝas megalomaniuloj, revante kvazaŭ ni estas io grava en la universo, kaj nur pro tio ni kuraĝas malŝpari la tempon per mizeraj malpacoj, ĉikanoj, intrigoj, ofendoj, kiuj traplektas nian vivon kaj forglutas per malmodera imposto la ŝanceton de bonfarado, kiun alicirkonstance ni povus ĝui. La rakonto de eksbakisto Delsuno rememorigos pri la predikoj, kiujn ni aŭskultis en preĝejoj aŭ legis en la serioza poezio, sed al ĝia voĉo mankas la kutima biblitona nuanco, kaj pro tio ĝi produktas la efekton de originala pensado. Ĉu ĝi efikas kiel instigilo al pli vigla vivado aŭ kiel vartisto de malgaja cinikismo, tio dependas de la spiritaĵ cirkonstancoj de la leganto mem.—A.E.W.

* Serviette in French means not only "serviette," but a sort of portfolio used by students and professional men!

La Revuo (Februaro). — En ĉi tiu numero D-ro. Zamenhof daŭrigas sian tradukon de "Eliro" (Exodus) per la ĉapitroj viii. (viii. 5 laŭ la angla traduko) ĝis xi.; ni rimarkas la jenajn esprimojn kaj komparojn: etendu vian manon super la riverojn—*por* kiu tempo mi devas *preĝi pro* vi kaj *pro* viaj servantoj kaj *pro* via popolo (*against* (margin) when shall I *entreat* for thee and for thy servants and for thy people)—ekzistas *neniu tia*, kiel la Eternulo, nia Dio (there is none like unto thee, LORD our God)—kiam Faraono vidis, ke *fariĝis faciliĝo* (when Pharaoh saw that there was *respite*)—la tuta polvo de la *tero* fariĝis *pikmuŝoj* en la tuta lando Egipta (all the dust of the land became lice throughout all the land of Egypt).—Mi *venigos* sur vin...kaj en viajn domojn *finsekojn*, kaj plenigos de la *finsekoj* la domoj de la Egiptoj kaj ankaŭ la *tero*, sur kiu ili estos (I will send swarms of flies (vermin) upon thee...and into thy houses, and the houses of the Egyptians shall be full of swarms of flies and also its ground, whereon they are)—Kaj Mi *distingos* en tiu tago la teron de Goŝen (and I will sever in that day the land of Goshen)—Faraono *obstinigis*, *malmoligis*, sian koron (P... hardened his heart)—*vojon de tri tagoj* ni iros en la dezerton (we will go three days journey into the wilderness)—Ĉi tiun fojon Mi sendos ĉiujn miajn *frapojn* en vian koron (I will at this time send all my plagues upon thine heart).—La lino *havis burĝonojn* (the flax was *bolled*)—la tritikoj kaj la *spello* ne estis *batdifektitaj* (the wheat and the rye (*Spelt*, German wheat) was not *smitten*)—*ĝis kiam* vi rifuzos humiliĝi antaŭ Mi (*how long* wilt thou refuse to humble thyself before me)—Ĉion, kio restis ĉe vi *savita kontraŭ* la hajlo (which remaineth unto you from the hail)—*ĝis kiam* tiu homo estos *por ni suferilo* (*how long* shall this man be a snare unto us).

Inter la ceteraj artikoloj en aparte interesa numero, estas citindaj: "Tra la Lando de Mirejo," tre legindaj vojaĝaj impresoj, rakontitaj de F. de Méné; "La Marvaganta Vinkomercesto," unu el la plej ridigoj fabeloj de la fama Hans Hoffmann, tradukita de la Lössnitza Societo; kaj grava artikolo pri "Internacia Geedziĝo" verkitade P. Degon kaj W. M. Page.—E. A. M.

Oficiala Gazeto (Feb. 25).—Ĉi tiu numero enhavas du tri artikolojn de pli ol ordinara intereso. Du el ili, ambaŭ de D-ro. Zamenhof: "Pri mia rilato al la firmo Hachette," kaj proponon—principe aprobitan de la Konstanta Komitato de l' Kongresoj—"Pri la organizo de niaj Kongresoj," ni presigas aliloke en ĉi tiu numero de B.E. Estus bone, se ĉiu Esperantisto zorge pripensus tiun proponon, kiun la speciale laŭ ĝi elektitaj delegitoj diskutos kaj voĉdonos en la Antverpena Kongreso. En la sama numero, S-ro. E. Boirac, por faciligi la laboron de la Speciala "Komisio pri Komuna Vortaro" organizita de S-ro. Elb sub la direkto de S-ro. Cart, prezentas komencon de listo de diversaj novaj radikoj trovebla jen vortaroj aperintaj lastatempe. En siaj enkondukaj rimarkoj li diras, pri la devo de vortaristoj rilate al novaj radikoj, kelkajn tre trafajn kaj atentindajn vortojn kiujn ni ĉi tie represas:

"La fakto, ke iu aŭ alia radikoj troviĝas sur la listo tute ne signifas, ke ni aprobas aŭ rekomendas ĝin; se oni permesas, ke ni elparolu senkaŝe nian personan opinion, ni laŭte diros, ke metante aparte la teknikan terminaron, ni tre bedaŭras la senbridan liberecon enkonduki novajn radikojn, kiun pli kaj pli donacas al si la vortaristoj. Eble, en la komenco de la uzado de nia lingvo, kiam ekzistis ankoraŭ tre malmulte da literaturaj verkoj en Esperanto, oni povis toleri, ke la unuaj verkintoj de vortlibroj, precipe naciesperantaj, provis aldoni al la Universala Vortaro, kelkajn radikojn cetere jam uzatajn plej ofte de la Doktoro aŭ de liaj plej aŭtoritataj kunlaborantoj: sed nun, kiam tiel mirinde multiĝis en ĉiuj literaturaj fakoj la Esperantista verkaro, ŝajnas al ni tute netolereble, se iu vortaristo prenas sur

sin improvizi novajn vortojn, ankoraŭ de neniuj uzitajn, troveblajn en neniuj tekstoj, kvazaŭ li estus komisiita per sia propra aŭtoritato fari aŭ perfektigi la lingvon. De nun, la tasko de ĉiu vortaristo devas esti, ke li konstatu, ne kreu, aŭ, se oni opinias, ke ni tiel tro mallarĝigas lian oficon, li kritiku kaj kontrolu la uzadon, ĉu komunan, ĉu prefere propran, de iu aŭ alia verkisto, sed li neniam pretendu trudi siajn personajn elpensadojn al la publiko, intermiksante ilin senavize kun la cetera praktike uzata kaj elprovita terminaro."

Ornitologia Vortaro oklingva de birdoj Eŭropaj, Prova litografita eldono verkita de S-ro. P. Stojan, S. Peterburgo, 1911. 261 pages. Price, 2s. 6d., post free.—The correct and unmistakable "naming" of objects in any language, however desirable and necessary, is really in practice one of the most difficult and complicated things in the world to achieve. The reviewer, after a close specialized 30 years' study of zoological nomenclature and classification, cannot but award the highest praise to the author for his painstaking labour and his learned investigations. The author gives the Latin, English, Russian, French, German, Italian, Polish, and Esperanto names (citing authorities) of the 204 genera and 595 species of birds in the "European" fauna—a mere fraction of the Order Aves. Direct Esperanto translation is freely and wisely used for "specific" names. On the whole the "generic" names are well chosen, though LONG-BEKO is not sufficient for "snipe," as many birds, not snipes, have "long" beaks; a better suggestion would be BEKASO, that being more international and correct; nor is KUAJO quite so good as KOTURNO for "quail."—GEORGE LEDGER, F.B.E.A.

Aliaj Verkoj Ricevitaj.—*Cours Méthodique d'Esperanto; Corrigé des Thèmes*, Camille Aymonier kaj E. Grosjean-Maupin. 92 paĝoj, prezo: 1ŝ. 2p.—"*Original Taxameter Bruhn*," 16-paĝa bele presita prospekto de la firmo Wilhelm G. Bruhn, Berlin W. 66, Mauerstrasse 86-8.—*Annuaire de la S. p. E.*, 1911; prix: fr. 1, ĉe 33, rue Lacépède, Paris.—*Bon-Tovil*, rakonto de Leonido Andreevo, trad. Dro. A. Fiŝer, Tiflis; prezo, 3 pencoj.

Norda Karavano al Antverpeno.

Karaj Gesamideanoj.—Mi deziras danki vin pro via helpo. Provizore mi havas pli ol cent anojn eĉ nun, sed mi deziras ankoraŭ pluajn.

La Sepo por la Sepa petas, ke la gekongresanoj senprokraste rezervu siajn ĉambrojn dum kvin sinsekvaj tagoj, kun la rajto resti pli longtempe, proporcie je la sama prezo.

Por ĉambro kaj tri manĝoj ĉiutage dum kvin tagoj, oni devos pagi:—1a klaso, maksimume 30 Sm.; 2a, maks. 20 Sm.; 3a, maks. 15 Sm.; 4a, maks. 12 Sm.—Por ĉambro kaj matenmanĝo, por kvin tagoj la prezoj estas:—1a klaso, maksimume 20 Sm.; 2a, maks. 15 Sm.; 3a, maks. 10 Sm.; 4a, maks. 7 Sm.

Necese estas, ke oni skribu je kiu tago kaj, se eble, je kiu horo oni alvenos en Antverpeno. Ĉiuj kongresanoj matenmanĝos en sia hotelo, sed la plimulto tag-kaj vespermanĝos aliloke. Oni bonvolu sendi la maksimuman sumon de la elektita klaso al la Sekretario.—Kasisto de la Sepo por la Sepa (D-ro. W. Van der Biest, Minderbroedersrui 75, Antwerp); la eventuale troa mono estos repagata al la kongresano en la Akceptejo, kie estos ankaŭ donataj la rajtigiloj por hoteloj kaj restoracioj. Tiuj rajtigiloj ne estas sendataj poŝte.

Pri la vojaĝo.—Ankoraŭ miaj negocoj ne finiĝis, sed mi petas vian zorgan atenton al la sekvantaj klarigoj:—Eble mi devos apartigi la karavanon en grupojn. La "Granda Centra" linio de ŝipoj de Grimsby ĝis Antverpeno vojaĝas je lundo, Aŭg. 14, merkredo, 16, kaj

sabato, 19. Ili ne povas enhavi multajn vojaĝantojn. En ĉiu ŝipo oni promesas rezervi maksimume 30 lokojn, kondiĉe ke oni ricevos la nomojn antaŭe. Ankaŭ se ni garantios la nombron 30 por ĉiu vojaĝo, la kompanio aranĝos pli rapidan ŝipon je Aŭg. 16 kaj 19. Tiuokaze la vojaĝo eble nur daŭros 16 horojn.

Rapidaj turbinŝipoj vojaĝas inter Hull kaj Grimsby kaj Rotterdam. La vojaĝo okupas nur 12 horojn. La kosto estas sama, kiel al Antverpeno, sed oni devas pagi por vagonara bileto ĝis Antverpeno. Se mi povas atingi 30 aŭ pli, pro rabato la vagonara bileto nur kostos eble Sm. 2, anstataŭ 8ŝ. 2p. por dua klaso, iro kaj reveno. Oni povos tiumaniere alveni pli frue en Antverpenon, ol se oni vojaĝos de Hull aŭ Grimsby ĝis Antverpeno. Kosto de Hull aŭ Grimsby al Rotterdam aŭ Antverpeno: £1 kaj fervojaj biletoj laŭ la gvidlibro de "G.C.R." aŭ N.E.R.

Mi ankoraŭ ne finis la aranĝojn kun la diversaj kompanioj, sed mi esperas, ke tre baldaŭ mi povos anonci bonajn kondiĉojn.

Intertempe, ĉu la partoprenantoj afable volas helpi al mi respondante jenajn demandojn. (1) Ĉu vi devas iri la Antverpeno sabaton, Aŭg. 19? (2) Ĉu vi devas reveni al Anglujo sabaton, Aŭg. 26? (Se tiuj personoj prokrastos, estos risko, ke ili ne trovos lokon en la ŝipoj sen plua elspezo). (3) Ĉu vi ŝatus iri al Rotterdam ŝipe kaj tiam vagonare al Antverpeno? (4) Ĉu vi povas iri la 16an? (5) Ĉu vi havas elekton pri dato aŭ ĉu ĉiu dato taŭgos? (6) Kiom da tempo vi deziras resti sur la kontinento? *Rapida respondo multe helpos miajn aranĝojn.*

E. J. BRIERLEY, Grosvenor-road, St. Helens.

Invito al Esperantistoj.

Al la Redaktoro de B.E.

ESTIMATA SAMIDEANO,

En la centra aŭlo de la Universitato de Londono vidiĝos en la venonta Julio (26-29) unu el la plej inspirantaj spektakloj de l' historio tutmonda. Reprezentantoj de ĉiuj rasoj sur la tero kunvenos kiel egaluloj kaj en konsiliĝo por diskutadi, kiel forigi la reciprokajn malfidon kaj starigi pli amikajn rilatojn inter la okcidentaj nacioj kaj la aliaj popoloj de l' mondo. Neniam antaŭe okazis io tia, kaj estas esperate, ke ĝi estos nur la unua en longa serio de tiaj kunvenoj.

La Unua Universala Raskongreso estos vere inter-rasa; ĉar la hebreoj, Hindujo, Japanujo, Turkujo, Persujo, Egipto, kiel ankaŭ la rasoj de Afriko kaj Nordameriko estos reprezentataj de verkistoj de sia propra speco kaj gento, krom de britaj verkistoj kiaj Sir Sydney Olivier, K.C.M.G., Sir Charles Bruce, G.C.M.G., Sir Harry Johnston, G.C.M.G., kaj de distingitaj kontinentaj kaj amerikaj verkistoj. D-ro. Zamenhof, la aŭtoro de Esperanto, prezentas brilan kaj trafe rezonitan memuaron pri la bezono al internacia lingvo.

Per tiu ĉi letero la Organizantaro de la Kongreso faras koran inviton al amikoj de inter-rasa amikeco troviĝantaj inter la Esperantistoj, ke ili faru specialan penon, ĉeesti aŭ iel partopreni la kongreson, kaj helpi ĝin esti imponanta manifestacio por la reciproka bonvolo inter la popoloj de Eŭropa deveno kaj tiuj de deveno Azia, Afrika kaj Aŭstralia. La Organizantaro sentas, ke la esenca bazo de la internacia lingvo estas ja la deziro, kompreni aliajn homojn kaj esti de ili komprenata, kaj ke tiu reciproka kompreniĝo nur tiam estas ebla, kiam la rilatoj inter la diversaj popoloj estas bonkoraj.

La Organizantaro plue opinias, ke la Esperantistaro nepre sentas specialan aprobon al la bonvolo universala inter la popoloj kaj tial devus fari specialan provon, helpi ĉi tiun kongreson, kiu celas forigi la multajn kaŭzojn de inter-rasa malfido kaj malpaco. Ĉeestante aŭ aliĝante la kongreson grandanombre kaj subtenante, per motivoj kaj insiste, la diversajn pledojn

por reciproka respekto inter la rasoj, ili pruvos, ke ili komprenas la tutan problemon, ligitan kun la postulo al internacia lingvo. La Organizantaro estas ankaŭ konvinkita, ke tiuj, kiuj ĉeestos, forportos kun si altŝatindan scion, multvalorajn memorojn, kaj novan esperon por la proksima estonteco.

Broŝuro kun plenaj sciigoj pri la Kongreso estas havebla senpage ĉe la subskribinto, 63, South Hill Park, Hampstead, Londono.

Esperante, ke vi trovos lokon por enpresi ĉi tiun inviton,

Mi restas, por la Organizantaro,

Samideane via,

G. SPILLER,

Hon. Sekretario.

Council Meeting. B.E.A.

Held at the offices of the Association on Monday, March 13, with the President, Dr. J. Pollen, in the chair.

Present.—Messrs. Chatterton, Cowper, Cox, Fairman, Flügel, Col. Gale, Miss Holmes, Messrs. Honeysett, Kalisky, Mudie, Miss O'Brien, Mr. Phillimore, Miss Schafer, Messrs. F. M. & F. P. Sexton and Sharp. *In attendance.*—Messrs. Mann, Wackrill and the Secretary.

Esperanto-English Dictionary.—Mr. Mudie reported that a meeting between Mr. E. H. Stout (*Review of Reviews*), Mr. E. A. Millidge, Mr. F. M. Sexton and himself, representing the B.E.A., had been held to discuss the publication of an Esperanto-English Dictionary. He stated that a result had been arrived at satisfactory to all parties.

Tekstaro.—Mr. Cowper suggested that the Association should bind in cloth 50 copies of the *Tekstaro* in order that they might be loaned by the Association to Esperanto social gatherings. This was not considered desirable, and it was pointed out that Group Secretaries may always have a supply of these books "on sale or return" for their meetings.

Universal Races Congress.—It was resolved, on the motion of Mr. H. B. Mudie, seconded by Mr. G. J. Cox:—

"That Dr. Pollen be appointed delegate on behalf of the Association at the Universal Races Congress."

Propaganda.—Mr. Cowper reported that he had received a cheque for £10 from Mr. J. Bredall to pay for expenses of certain advertisements and circularising. The Secretary was requested to write Mr. Bredall thanking him most heartily for his generous gift, and wishing him a speedy recovery from his illness.

The following resolution, proposed by Mr. C. E. Cowper and seconded by Mr. H. B. Mudie, was carried unanimously:—

"That Miss M. L. Blake and Mr. J. Bredall be elected members of the Propaganda Committee, and that this Committee be given power to co-opt."

Financial Year.—Mr. C. A. Fairman proposed that the Council should consider the question of changing the date of the financial year, as already discussed at the informal meeting of members in Cheltenham, and also at the last Annual General Meeting. The question was gone into at some length, the general opinion being that, in spite of the difficulties, some endeavour should be made to effect an alteration, in order that Annual General Meetings may be held at the same time as the annual British Congresses at Whitsuntide.

December 31, February 28, and March 31 were proposed as alternative dates, and eventually the following resolution, proposed by Mr. Mudie and seconded by Mr. Cox, was carried:—

"That the Council call a Special General Meeting at Southport to consider the alteration of the termination of the financial year of the Association from April 30 to December 31, and to amend the Rules accordingly."

Brita Kroniko.

Ĉi tiun monaton la preso de la B.E. transiras al alia firmo. Pro tio, ke en la lasta numero ni devis utiligi diversajn pecojn de jam kompostita materialo, parto de la Brita Kroniko devis esti prokrastita ĝis la nuna numero. Ni petas, ke niaj legantoj volu do pardoni la malfrutecon de kelkaj sciigoj. Eĉ malfruaĵ, ili atestas la senlakan laboradon de la samideanaro.

Al la ĝisnuna presintoj, la firmoj W. Speaight kaj Filoj, kiun ni forlasas nur pro financaj motivoj, ni deziras esprimi nian dankon kaj ŝaton pri la zorga atento, kun kiu ili laboradis super la gazeto jam de la unuaj tagoj.

NEW GROUPS.

The following samideanoj have expressed their desire to see an Esperanto Group established in their locality, and their willingness to co-operate in its foundation.

Those desirous of helping please communicate, enclosing penny stamp for reply.

(*Avizo*:—Tri enpresoj senpagaj al iu membro de B.E.A. en sengrupa loko. Oni bonvolu sciigi pri eventuala fondo de grupo, bezono de propaganda materialo, parolistoj, k.t.p. Oni ne enpresos pli ol trifoje la saman adreson sen speciala kaŭzo).

Wandsworth.—S-ro. W. Underwood, 13, Dalby-road, East Hill, S.W.

Hawick.—S-ro. R. Miles, 3, Allars Bank, Hawick.

OKAZONTAĴOJ.

Birmingham, Alvoko.—Proksiman Paskan lundon (la 17an de Aprilo) okazos en STRATFORD-ON-AVON grava kunveno je la honoro de la fama verkisto kaj poeto Shakspeare, kiam ambasadoroj kaj delegitoj el la tuta mondo ĉeestos por festi la datrevenon de lia naskiĝo. L.M.M. la Reĝo de Anglujo partoprenos en la soleno. Opiniante, ke tio estos bonega okazo por propagandi Esperanton, ni kore invitas la samideanojn alilokajn, ke ili alestu kiom eble plej grandanombre, kaj ni faros nian eblon por aĝrabligi ilian restadon en nia regiono. —FRANCIS W. SHAW, *Hon. Sek.*, *Coventry Esperantista Grupo*, F. W. HIPSLEY, *Hon. Sek.*, *Birmingham Esperanta Societo*.—Interesatoj volu skribi laŭ la adresoj sur la kovrilo.

Lancashire-Cheshire.—La proksima konferenco de ĉi tiu Federacio okazos en LEIGH la 29an de Aprilo. Lia Moŝto la Urbestro, ĉefurbano H. Cowburn akceptos la Federacianojn en la Urbdomo je la 3a ptm. Vespere okazos temanĝo, koncerto kaj balo en la "Parish Church Institute," Henrietta-street. Biletoj por la vespera festo po 1ŝ. 6p. Por pluaj detaloj oni sin turnu al F-ino. A. G. Caldwell, *Vicarage-square, Leigh*, aŭ al S-ro. F. J. West, *The Stoops, Rainhill*.

Yorkshire.—Ĉi tiu Federacio en sia komitata kunveno la 11an de Marto en Leeds, decidis, ke la proksima kvaronjara Federacia Kunveno okazu la 17an de Aprilo en SCARBOROUGH. Ĉiuj anoj estas invitataj ĉeesti, por helpi al la starigo de grupo en tiu loko. Oni deziras aranĝi eksterdomajn paroladojn propagandajn, kaj petas, ke parolantoj volu sendi sian nomon kaj temon al la Sekretario, S-ro. F. G. Maréchal, 3, *Kingston-terrace, Leeds*.

Oni esperas, ke la nordorientaj grupoj, Newcastle, Middlesbro', k.t.p., sendos reprezentantojn.

LONDONO.

March 17 was a notable day for Esperantists, for a gathering took place in one of the great London public schools—the "City of London," Victoria Embankment—at which about 350 people were present. The Duke and Duchess of Connaught were the patrons, and the Lord Mayor, accompanied by the Lady Mayoress, presided over the meeting, which was convened to give the Lord Mayor the opportunity of telling Esperantists about his "King Edward Memorial

Fund." Instead of giving details about this, however, Sir Vezey Strong told his audience of his emphatic approval of the aims of Esperantism and of his intense conviction that in order to attain a peaceful solution of international affairs, Esperanto, the supplementary language, was an imperative necessity. Other speakers were Colonel Pollen, W. T. Stead, Mr. Bolingbroke Mudie, and Edmond Privat (in Esperanto, ably translated by H.B.M.). Mr. Cox, who with Mr. Mudie had arranged the programme, conducted his boys' choir (Honeywell H.G. Schools) in a spirited rendering of "La Gaja Cigano." Mr. Archibald Sharp recited his Esperanto version of "How Rubenstein played the piano." Mr. C. R. Jones sang "When shadows gather," and Mrs. Bolingbroke Mudie "Di Quest' Orrida Torre." The proceedings were enlivened by our Mr. Harrison Hill, who donated his famous song, "Esperanto for a penny," to the audience, enabling them to join in the chorus and wake unaccustomed echoes in the great school hall. A collection for the Memorial Fund was taken at the door. Invitations to educational institutions had been scattered broadcast, but it would be premature to suppose that our gathering had had any effect upon the English educational world. One or two well-known teachers were present, however, and Esperanto implies "hope!"—E.A.L.

La Esperanta Sekcio de la Nacia Pruntedona Biblioteko por Blinduloj ricevis de S-ro. F. A. Goodliffe la donacon de 10 spesmiloj, profito gajnita per vendado de lia "Sapo Esperanto."

Dum Februaro la *London Evening News* presadis longan kaj interesan diskutadon pri Esperanto.

B.E.A.—The Thursday evening meetings in the Reading Room at Headquarters are discontinued until next winter.

Camberwell.—Sabaton, la 4an de Marto, okazis en "Oliver Goldsmith" Lernejo, Peckham-road, societa kunveno kaj danco, organizitaj de S-ro. S. R. Marshall kaj la lernantoj de lia vespera kurso, kun la subteno de membroj kaj amikoj de la Emmanuel Klubo. Estis tre sukcesplena kunveno kaj okaze iom internacia, ĉar ĉeestis inter la cent personoj reprezentantoj de ses diversaj nacioj. Krom la dancoj estis multaj bonegaj deklamoj, kantoj kaj violona solo.—Pro la fakto, ke okazas tiom da Esperantistaj kunvenoj en la nuna tempo, la Emmanuel Klubo ne organizis kvaran Mezintran Feston sed anstataŭe subtenis la suprenomitan dancon. La afero estis grandega sukceso kaj sendube helpis veki pli da intereso en la movado en Sud-Londono.

Charing Cross.—Sabaton, la 4an de Marto, post vizito al la Brita Muzeo sub la gvidado de S-ro. Cowper, okazis tre sukcesa societa kunveno de ĉi tiu klubo. Post bonega vegetara festeneto en rezervita parto de l' galerio en la Restoracio Eustace Miles, 40, Chandos-street (kutima kunvenejo de la grupo ĉiumarde je 3.30 p.m.), ĉirkaŭ 70 samideanoj kolektiĝis en la alloga "Verda Salono" por diversmaniere amuziĝi. Inter aliaj programeroj estis kantoj de F-ino. Lewis kaj "Stella," neesperantistoj kiuj tamen bonege kantis en la lingvo, kaj de S-ro. Cox, deklamoj de S-roj. Sharp, Cowper kaj Stuart-Menteath, kaj teatraĵa monologo—"La Telegramo," de Clarence Rooke (trad. S-ro. M. C. Butler)—de F-ino. Florence Barker helpata de F-ino. Hodgson.

South Kensington.—Marto 22: Antaŭ la anoj de la "Malgranda Salono," parolado de D-ro. J. Pollen pri "Esperanto, la Internacia Lingvo de l'Mondo." Vigla diskutado kaj multe da demandoj. Kelkaj varbiĝoj.

Y.M.C.A.—La Esperanta Koncerto aranĝita de S-ro. R. Ralph Tredgold la 22an de Februaro, en la bela ĉefkunvenejo de la Y.M.C.A. (Kujvo) en la Strand, estis memorinda okazo. D-ro. J. Pollen prezidis. La salono estis plenplena, kaj multaj junuloj devis kontentiĝi starante ekstere apud la pordoj en kvinobla vicaro.

Inter la artistoj estis F-ino. G. P. Cosmetto, S-roj. M. C. kaj G. W. Butler, H. Moy Thomas kaj S. J. Cork. S-ro. W. W. Mann havis la nefacilan taskon, klarigi en la daŭro de kvin minutoj la esencon kaj konsiston de la Esperanta movado. S-ro. Harrison Hill, pli sprita ol iam, elvokis per siaj ŝercoj ĝojan ridadon. Entute, festeto plene sukcesa, kiu certe havos fortan propagandan efikon ĉe la anoj de tiu tre grava asocio la Y.M.C.A. Bona raporto aperis en *The Association News*.

Wood Green.—Ni ĝojas saluti la unuan numeron de *La Verda Burĝono*, la loka organo de la Esperantistoj en Wood Green. Bonege redaktita de nia fervora propagandisto, S-ro. R. Robertson, ĝi prezentas al la tieaj samideanoj allogan kaj klare organizitan planon de agado, kiu nepre kondukos al la celo; disvastiĝo kaj praktikado de Esperanto. Al la burĝono ni deziras baldaŭn kaj belan floriĝon. Interesatoj estas petataj skribi al S-ro. Robertson, 3, *Earlham Grove, Wood Green*.

LA PROVINCOJ.

Bury.—Januaro 14: Propaganda parolado de S-ro. H. Ingram, M.Sc., antaŭ la Kooperativa Societo loka, pri "Helpa Lingvo, Revo, kaj ĝia plenumiĝo." Poste okazis interesa diskutado, kaj kelkaj varbiĝoj por nia afero.

Gloucester.—La malgranda grupo de Esperantistoj en Wesley Hall nun aliformiĝis en la Gloucester Esperantistan Societon. La malferma kuuveno okazis la 6an de Februaro. Krom la lokaj subtenantoj ĉeestis ankaŭ la senlacaj samideanoj S-roj. Westmancote kaj Freeman el Cheltenham. Prezidis S-ro. Fox, kiu jam antaŭ ses jaroj fondis ĉi tie Esperantan klubeton. Laŭ aranĝoj faritaj, kurso por instruado okazos akurate ĉiulunde en la "Ruskin Lecture Hall," apud la Kruco, mezurbe. La unuan lecionon ricevis dudek gelernantoj.—Al la nova grupo ni diras koran bonvenon; ĝi certe faros bonan laboron en la "Fidela Urbo."

Huddersfield.—Kun helpo de la Huddersfield'a societo, nova Esperantista Grupo estas nun starigita en Holmfirth. Sekretario estas S-ro. Fred Robinson, 44, *Station-road, Holmfirth*. Dudeko da gelernantoj komencis kurson la 28an de Marto.—La *Huddersfield Examiner*, kiu daŭrigas enpresadi ĉiusemajnan kolonon pri Esperanto, raportis tre sukcesan amikecan kunvenon aranĝitan de la agema grupo en Milnsbridge.

Hull.—Ĉi tiu grupo, sub la vigla kondukado de sia prezidanto S-ro. R. E. Vivian, faras energian propagandon, per kiu ĝi esperas gajni multe da novaj amikoj por Esperanto. Laŭ peto, ĝi aranĝis ke S-ro. Arthur Cowburn faru paroladon pri Esperanto antaŭ la "Young People's Christian Association" kaj la "Boys' Church Brigade." La afero tre sukcesis, kursoj de instruado sekvas. Nova kurso Esperanta ĵus komenciĝis en la "Young People's Institute" sub la instruado de S-ro. Uttley. En la lastatempaj kunvenoj de la loka societo, tre interesaj paroladoj estas faritaj de spertaj Esperantistoj, ekz. pri "Mia Vizito al Bruĝo," de F-ino. E. Vivian, "La Edukaj Sistemoj ĉe alilandaj Esperantistoj," de S-ro. Uttley. Tiaj paroladoj pri propraj spertoj certe multe utilas por montri la plezuron kaj utilojn, kiujn povas ricevi ĉiu, kiu vere vivas kaj praktikas Esperanton.—Paragrafoj pri tiuj kunvenoj aperis en la *Eastern Morning News*, *Hull Daily Mail*, kaj *Hull Times*.

Leeds.—La 22an de Januaro okazis granda "bazaro" ĉe Oak-road Preĝejo, Leeds, kaj la "Oak-road Brotherhood Esperanto Society" kun helpo de la Leeds'a Societo donis tre bonan kaj ŝatatan koncerton. La programo konsistis el kantoj, horajoj, kaj komedieto, "La Obstrukca Ĉapelo," tradukita de F-ino. Briggs, kiu ludis la ĉefan rolon. S-ro. Halstead, vestita kiel hinda "Rajah," ĉirkaŭpromenis la bazaron vendante biletojn por la koncerto al ĉiuj, kiuj

pensis, ke li ne povas paroli angle, kaj miris pri tio, ke li sciis ĉion pri la anglaj moneroj. Dum la koncerto li kantis "Mia Belulino" kun granda sukceso. La ĉambro estis tutplenigita kaj oni vendis multajn "Tutojn." Entute la bazaro ricevis de la Esperantistoj preskaŭ kvindek spesmilojn—efektive bonan profiton!—La 22an de Januaro S-ro. J. W. Mann parolis pri Esperanto en "Pontefract-lane Adult School," kun prezido de S-ro. E. T. Harvey, M.P.—La 5a de Februaro S-ro. F. L. G. Maréchal parolis en "North-lane Adult School," Headingley, kaj plue, laŭ peto, la sekvintan dimanĉon.—La samideanoj en Leeds aranĝis kaj faris ĉi tiun vintron jam dudek propagandajn paroladojn ĉe diversaj societoj en la urbo.

Leigh.—Laŭ invito de la sekretario de la ĉitiea grupo, la membroj de la Bolton'a Esperantista Societo antaŭnelonge vojaĝis al Leigh por ĉeesti paroladon de S-ro. Carter el Liverpool, pri liaj impresoj pri la Sesa Kongreso en Washington. Oni multe ĝuis la vesperon, kiu estis poste raportita en la *Bolton Evening Chronicle* kaj la *Bolton Journal*.

Lewes.—La 26an de Januaro okazis en la "Church Hall," Southover, propaganda lekico kun lumbildoj aranĝita de la loka grupo. Pastro Harcourt Anson prezidis. Ĉeestis pli ol cent personoj. S-ro. H. B. Mudie, kiu faris la paroladon, elvokis grandan intereson ĉe siaj aŭskultantoj, kaj multaj poste diris, ke ili aliĝos al la grupo. Esperantaj kantoj de F-ino. Barstow kaj harpaj soloj de F-ino. Cowey agrable ornamis la vesperon.

Norwich.—La kvina ĉiujara kunveno ĝenerala de ĉi tiu grupo havis lokon en la Municipala Altgrada Lernejo, Duke-street, la 23an de Januaro, sub la prezido de S-ro. George Dennis. La komitato raportis daŭran progreson de Esperanto en Norwich. Ĝi atentigis pri la tre kontentiga sukceso de la publikaj kursoj de instruado kondukataj de F-ino. McDowall; nombro da lernantoj jam akiris diplomojn de la B.E.A. Tri grupaninoj partoprenis en la belga kongreso en Bruĝo. La biblioteko, dank' al malavara donaco de la prezidanto, S-ro. Raymond Boileau, ricevis sep novajn volumojn.—Propagandaj paroladoj estis faritaj en Januaro, de S-ino. R. Cook antaŭ la Junula Gildo en Princes-street, kaj en la Laborista Instituto de S-ro. W. Thetford. Bona propaganda artikolo de S-ro. S. Jackson Coleman, transloĝinta ĉi tien el Reading, aperis en *Progress*, la organo de la loka "Kujvo."—L.C.F.

Nottingham.—Sekve de diskutado en la loka Interkleriga Rondo pri la temo "Ĉu ni povas havi internacian lingvon?" oni decidis fondi Esperantan kurson en Long Sutton. Pastro W. H. Tame prezidis la kunvenon. La diskuto estis tre lerte malfermita de S-ino. W. Porter, kiu kondukos la novan kurson. Raporto aperis en la *Lincolnshire Free Press*.

Plymouth.—La ĉefa okazo en la Esperanta vivo de la "Tri Urboj" estis vigla parolado farita de S-ro. E. E. Yelland, la 12an de Februaro, en la ĉitiea Socialista Instituto. Dum pli ol unu horo, granda ĉeestantaro (en kiu enkalkuliĝis Socialistoj, Anarĥistoj, Komunistoj) atente aŭskultis kaj ofte aplaudis la eldiron de la Esperantismo. Sekvis ŝatinda diskutado kaj bombardo de demandoj. Propagandiloj disdonitaj kaj multaj libroj venditaj. La entuziasmo ne baldaŭ estingiĝos.—Pri la klubo, la kunvenoj ne estas plu lingvaj kursoj, sed kunsidoj de familia rondo. Kantoj, ludoj kaj rakontoj trorapidigas la tempon.—Marto 1: Dua Ĝenerala Kunveno ĉiujara de la grupo. La raportoj de la sekretario kaj kasisto montris, ke la klubo staras sur firma fundamento. Por vigligi kaj interesigi la anojn, oni decidis aranĝi rondirantan kajeron por diskutado en Esperanto, kaj elektis kiel unuan la temon "Ĉu la sinjorinoj voĉdonu?" Oni ankaŭ aranĝis tre bonan programon por la venontaj monatoj.—Marto 3: Dua

Amikeca Festo de la grupo, en "Wyndham Hall." Ĉeestis ĉirkaŭe 130 homoj. La afero estis tre granda sukceso, kion oni ŝuldas al la akorda kunlaborado de ĉiuj klubanoj, kaj precipe de la sinjorinoj. Oni enkasigis pli ol 25 ŝilingojn, kiujn oni dediĉas al propagando inter la infanoj en la regiono, proponante premiojn por Esperanta konkurso en loka ĵurnalo.—G.C.L.

Portsmouth.—La Asocio de l' Harfrizistoj de South-sea, Portsmouth, kaj la Regiono ĵus alprenis por sia oficiala sigelo *Esperantan* devizon: "Nenia ripozo sen laboro."—Januaro 26: Lekcio de S-ro. B. Chapman, nove varbita entuziasmo pri "Esperanto kaj la Misia Kampo," en la preĝejo, Stamford-street. Post diskuteto la preĝejanaro montriĝis tute favora al Esperanto, kaj oni decidis baldaŭ organizi internacian diservon en la lingvo.—Februaro 9: Tre sukcesa Esperanta koncerto aranĝita de F-ino. German.—La lokaj samideanoj bone progresas parole per "kondukata konversacio," kaj multaj pretiĝas por la Antverpena Kongreso.—E.B.J.

Warrington.—Feb. 20: Dua Amikeca Festo de ĉi tiu juna Esperantista Klubo, kiu sub la energia gvidado de la prezidanto, Pastro R. B. Primavesi, kaj liaj fervoraj helpantoj, S-roj. Cathro, Burgess, Price, Emmett kaj aliaj, fariĝas pli kaj pli fortika. En la tre bona koncerto partoprenis multaj el la junaj geinstruatoj—pli ol 100 infanoj ja nun lernas la lingvon en liaj kursoj! Du knaboj sep-kaj 8-jara diris Esperantajn versetojn. Geknaba ioro ĉarmis la ĉeestantojn lerte kantante kaj ludante en kostumo la teatraĵeton, "la Muelisto kaj Melkistino." Alestis samideanoj el Liverpool, Chester, St. Helens, Rainhill, Widnes, k.c., interalie S-ro. Griffin kaj S-ro. F. J. West. Longa raporto aperis en la *Warrington Guardian*. Evidente Warrington celas fariĝi tre aktiva disvastigejo de l' Nova Sento. Korajn gratulojn kaj bondezirojn!

SKOTLANDO.

Dundee.—*Kvaronjara Raporto.*—En Oktobro, interesa parolado pri Esperanto estis farita de S-ro. J. M. Warden, la konata Prezidanto de la Edinburga Grupo. Ĝi varbis multajn novajn anojn. Kiel antaŭe, okazadis klasoj ĉiumerkrede en la Harris'a akademio (sub la direktado de F-ino. W. Beveridge), escepte je la 3a merkredo ĉiumonate, kiam tre sukcesplenaj socialaj kunvenoj estis aranĝitaj en la kunveno de la 16a de Marto prezentigis amuza teatraĵo: "La alilanda korespondanto," komedio en tri aktoj, originale verkita de klubano F-ino. Hare, kaj bone ludata de F-inoj. Scrymgeour, Swan kaj Hare, kun S-roj Stewart, Rennie kaj Crapper. Inter la vizitantoj estis S-ro. A. Hulme, konata Esperantisto el Wimbledon. En Oktobro la fama kontraŭalkoholisto, S-ro. Wavrinski, el Svedujo, la Internacia "ĉeftemplano," oficiale vizitis la urbon kaj ricevis de la Klubo iluminan alskribon pro ŝato al liaj klopodoj pri abstinenco kaj Esperanto (kiun lingvon li ĉiam rekomendas uzi dum la internaciaj kongresoj de abstinenculoj). La ĉiujara kongreso de la Federacio de Skotaj Esperantistaj Societoj okazos en Dundee Junio 17-18, kaj la energiaj klopodoj de Pastro J. Beveridge, la Prezidanto de la Federacio, estas ĝis nun kronitaj de sukceso. Jam granda ĉeestantaro estas promesita, ankaŭ la plej kontentigaj certigoj de ĉitiea kunhelpado estas ricevita.—G.W.H.

Edinburgo.—La Edinburga Sekcio de la Esperantista Vagabonda Klubo aranĝis belan koncerton por la 22a de Februaro. Cefvagabondisto Warden prezidis, kaj sufiĉe da personoj ĉeestis por plenigi la ĉambron. Kantis F-inoj McIntosh, McNeillie, kaj Rosa Simpson kaj S-roj Harvey, Ford kaj Pratt precipe kantojn tradukitajn de si mem aŭ aliaj vagabondistoj; kaj S-ro McCallum deklamis. F-ino D. MacDonald estis lerta akompanistino. La Ĉefvagabondisto anoncis, ke la Edinburga sekcio proponas du premiojn (de Sm. 5 kaj

Sm. 2.50) por tradukoj de ia Skota humoraĵo enhavanta 1,000 ĝis 2,000 vortojn. La konkurso povas partopreni ĉiuj anoj de la Esperantistaj Grupoj el kiuj konsistas la Skota Esperantista Federacio; kaj oni devos sendi la tradukojn al la sekcia sekretariino (F-ino. A. B. Deans, 202, *Bruntsfield-place, Edinburgh*) antaŭ la 30a de Aprilo, 1911a.—S-ro. Pringle la 1an de Marto preparolis la metodojn veni al Antverpeno por la kongreso; kaj la 15an S-ro. H. F. Fraser tre lerte priskribis vojaĝon tra Svisujo al Aŭstrujo kun belaj lumbildoj.—La programo de la Vagada Klubo por la sezono estas nun havebla ĉe la aranĝinto, S-ro. Whithead, 20, *Downfield-place*.

PLIGRANDA BRITUJO.

Kaplando.—Dum la lasta tempo la grupo en *Cape Town* tute reviviĝis, kaj sukcesis atentigi la publikon pri nia lingvo. La 8an de Februaro S-ro. Clark faris priesperantan paroladon en la *Old Town House*. Prezidis estro de komerca firmo, S-ro. McConnell, kiu deklaris sin konvertito, kaj kuraĝigis la samideanojn, anoncante sian aliĝon al la Grupo. Sekvis S-ro. Noaks, M.A., Inspektoro de Lernejoj, malnova Esperantisto, kies okupo ne permesas al li ĉeesti ofte niajn kunvenojn, sed kiu neniam preterlasas la okazon subteni la movadon per sia aŭtoritato. Liaj vortoj faris grandan impreson. Laŭ la propono de S-ro. Abrahams, Sekretario, oni decidis reorganizi la grupon kaj filiiĝi ĝin al la B.E.A. La morgaŭan tagon aperis en du ĵurnaloj, la *Cape Times* kaj la *Cape Argus*, tre simpatia raporto pri la kunveno. Sajnas, ke la baro de la indiferenteco estas fine renversita, ĉar la ĵurnaloj jam publikigis kelkajn komunikadojn de korespondantoj, kiuj petas informon kaj esprimas intereson. Ne mankas ankaŭ kritikistoj, mokuloj. Des pli bone! Preferinda estas atakemo, ol apatio.—La unua kunveno de la reorganizita grupo okazis la 15an de Februaro. La estraro, S-ro. G. F. H. Clark, Prezidanto, F-ino. E. Cash, S-roj. Hansen, Fitt kaj Abrahams (Sekretario).—Jam komenciĝis nova kurso, kiun sekvas 30 gesinjoroj. Espereble la kaplandanoj baldaŭ montros sin tiel fervoraj kaj spertaj, kiel la Natalanoj. Al tiuj amikoj ni ŝuldas multe. Kiam ni ŝanceliĝis, paŝante pene kaj necerte, ili subtenis nin per sia frateca korespondado kaj ne malpli per sia ekzemplo. Plezurege ni ricevis, antaŭ ne longe, viziton de F-ino. Wood, fratino de la Durbana Sekretario, kiu sciigis nin pri la aranĝoj jam faritaj por eldono de esperanta gazeto. La redaktoro de tiu gazeto estos S-ro. Morin, la Prezidanto de la Durbana grupo. Dank' al lia energio kaj malavareco tiu grava entrepreno efektiviĝas sur fortika bazo.—L.W.

"Ili ĝin lernis en semajno'."

"Esperanto, Esperanto, la prezo unu penco, vi ĝin lernos en semajno'," diras la konata kanto. Ĉu tio estas tro optimista takso de l' homa kapablo, aŭ propaganda blago, aŭ kio? Tute ne, ĝi estas fakto—almenaŭ por tiu, kiu, kiel diras la frenologoj, "havas la 'boson' de la lingvoj."

Ja vere, kaj jen, por pruvi la nomoj de tri novaj samideanoj, kiujn ni ĝojas akcepti kiel fervorajn Esperantistojn kaj kiel reprezentantojn de pli granda nombro de novaj varbitoj,—jen trio, kiu efektive lernis Esperanton "en semajno'."

Fraŭlino de Gruchy, Instruistino en la Lernejo "Dame Elizabeth Owen," Islington, Londono, lernis Esperanton dum sia libertempa restado en Skotlando, kaj nun faras bonan propagandon kaj instruas la karan lingvon al siaj kuninstruistinoj.

S-ro. G. E. Pitt, B. & L., F.R.G.S., profesoro de la franca lingvo en "King Edward VI.'s Grammar School," Camp Hill, Birmingham. S-ro. Pitt estas unu el la

malmultaj angloj, kiuj posedas francan universitatan diplomon, kaj ankaŭ estas dekorita de la francan registaro kiel "Oficiro de l' Akademio." Li lernis Esperanton efektive en unu vespero, kaj post kelkaj horoj da studado sukcesis akiri la altgradan diplomon de la B.E.A. Lia opinio, kiel profesia instruisto, estas tre grava. Li diras: "Kompreneble Esperanto, por praktikaj celoj, estas mejlojn kaj mejlon—streets ahead!—antaŭ ĉiu natura lingvo."

Doktoro James Beatty, Northampton.—D-ro. Beatty estas kuracisto tre eminenta en la urbo Northampton, kie li estis ĝis antaŭ nelonge "Ĉefoficiro de l' publika sano." Li estas juna, pensema, idealista. Efektive li lernis legi kaj skribi Esperanton en kelkaj horoj, kaj nun bone parolas post studado de kelkaj semajnoj.

The Fourth British Esperanto Congress.

This year, 1911, the Fourth British Esperanto Congress will be held, at the invitation of the Lancashire and Cheshire Esperanto Federation, in the "Garden City of the North," Southport. The arrangements are now well advanced, and it is the hope of the organisers that this Congress shall be truly a record Festival. To enumerate 800 members at least is our ambition. See that we are not disappointed! The official Headquarters of the Congress will be the Prince of Wales Hotel, situated in what is acknowledged to be the finest street in England—Lord Street. The only available accommodation will be reserved for the first 60 applicants to the Organising Secretaries. A special rebate has been arranged. The full tariff is printed later, also two other scales of prices for accommodation elsewhere. Just a reminder: as Southport is a popular seaside resort—the influx of visitors at Whitsuntide is from 60,000 to 80,000—it will be necessary that arrangements for accommodation to ensure comfortable and congenial conditions be made in good time. The Reception Committee cannot guarantee the reservation of apartments to enquiries received after May 2.

An illustrated Esperanto Guide Book will be published and forwarded to all affiliated Group Secretaries who apply and state the number they will distribute amongst their members.

The provisional programme is as follows:—

FRIDAY, June 2: 7 p.m. "Akceptejo" (in the Temperance Institute) opens.—8 p.m. Military Band Concert in the "fairylike, electrically illuminated" Municipal Gardens, Lord Street. "La Espero" will be amongst the items specially arranged by the Musical Director, Mr. W. Rimmer.

SATURDAY, June 3: 9 a.m. "Akceptejo" and Club Room—open all day.—2 p.m. Assemble in London Square and proceed by special electric cars to the Botanic Gardens, Churchtown, where an open-air Propaganda Meeting will be held on the large lawn. Reception by the Mayor, Councillor C. E. Austin, J.P.—7.30 p.m. Public Reception and Concert arranged by the "London Esperantista Vagabonda Klubo" in the large hall of the Temperance Institute.

SUNDAY, June 4: 2.30 p.m. Esperanto Service in Christ Church (fully choral, organized and prepared by Rev. C. J. Senior, of Crittlingstone Lovell), by kind permission of the Bishop and Canon Honeybourne.—8.15 p.m. Sacred Concert in the Municipal Gardens.

MONDAY, June 5: 9 a.m. "Akceptejo" and Club Room—open all day.—9.30 a.m. British Esperanto Association General Meeting.—2 p.m. Local Excursions and Rambles.—7.30 p.m.—2 a.m. Esperanto Ball and Concert in the Temperance Institute.

TUESDAY, June 6: Excursion to Windermere and the Lake District, 3s. 9d. return fare.

You are each and all most earnestly petitioned to send early for your Congress Ticket. The price of Congress Ticket is 1s. each; including ticket for the Ball, 3s. 6d. each; Saturday Propaganda Meeting triple ticket, including tram to and fro and admission, 6d. each.—For items and information as to the Esperanto Concert on the Monday apply to S-ro. F. J. West, L. and C. Esp. Federation Sec., Rainhill.—All applications for guide books, accommodation, and Congress Tickets to be made to S-roj. Foster and Iddon, 38, London St., Southport, Organising Secretaries.

TARIFF.—Class A.—Headquarters (Prince of Wales Hotel). For bedroom, breakfast, and attendance, 5s. 6d. per day. For bedroom, with full board, but without luncheon, 8s. 6d. per day. For bedroom, with full board, *table d'hôte* breakfast, luncheon, afternoon tea, dinner, and after-dinner coffee, 9s. 6d. per day.—Week-end, Friday dinner till Tuesday morning after breakfast, 37s. (inclusive of attendance, lighting, etc.).

Class B.—Hydros, etc., board and residence, from 6s. 6d. per day.

Class C.—Bed and breakfast, 3s. 6d.—4s. 6d. per day.

Special arrangements will be made with the various cafés in the town.

GEO. W. IDDON.

B.E.A. Delegate Councillors (1911-12).

Names of Delegate Councillors whose election has been notified, together with those of the previous year where no notification of change has been made:—

Battersea.—W. Phillimore, F.B.E.A.
Bedford Park.—Mrs. M. E. L. Cox.
Birmingham.—Miss M. L. Blake.
Brighton and Hove.—H. W. Southcombe.
Brixton.—E. W. Eagle.
Croydon.—C. A. Fairman, F.B.E.A.
Deal.—C. E. Cowper, F.B.E.A.
Dover.—J. M. Finez.
Dublin.—C. P. Blackham, F.B.E.A.
Edinburgh.—Dr. Isabella Mears, Miss Annie Robb, F.B.E.A., Miss A. B. Mackenzie, F.B.E.A., Miss I. E. McIntosh, F.B.E.A., James Malloch, William Harvey, F.B.E.A.
Harrogate.—R. H. Swainson.
Hastings.—A. J. Adams, F.B.E.A.
Hebden Bridge.—Fred Gibson.
Huddersfield.—J. H. Fitton.
Kingston-on-Thames.—F. M. Sexton, F.B.E.A.
Leeds.—F. L. G. Maréchal, B.A.
Leith.—James Robbie, F.B.E.A.
Liverpool.—G. D. Lewis, F.B.E.A.
London (Central).—H. D. Akerman, G. Mercer Hollis, Miss E. O'Brien, F.B.E.A., Miss A. Schafer, F.B.E.A., C. A. Sheehan, C. F. White.
London (Charing Cross).—A. Blott.
London (East).—A. Sawyer.
London (Mildmay).—Miss C. M. Holmes.
London (Nordstelo).—Miss M. R. Henningsen.
London (Polyglot Club).—George Young.
London (Sudorienta Stelo).—R. Holder.
London (West).—S. Maitland.
Manchester.—W. Bailey.
Newcastle-on-Tyne.—R. K. Learmount.
Nottingham.—F. A. Goodliffe.
Partick.—Thomas Dawson.
Rhos.—G. Meirion Griffith, F.B.E.A.
St. Helens.—A. Griffin, F.B.E.A.
Sutton.—A. Honeysett.
Truro.—F. Peake Sexton, A.R.C.S.
West Norwood.—H. F. Höveler.

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

C. G. BENNETT, *Jesmond House, Pateley Bridge, Yorks*; W. B. BENNETT, *Hampden Club, London, N.W.*; E. J. BRIERLEY, *Grosvenor-road, St. Helens, Lancs.*; Mrs. L. CAREW, *103a, Fulham-road, Chelsea, S.W.*; T. E. COLLIER, *53, Panton-street, Cambridge*; Capt. C. P. CUBITT, *Coltishall House, Coltishall, near Norwich*; Miss J. N. HARRIS, *Malling Villa, Lewes, Sussex*; W. H. HARRIS, B.A., *9, Walton Well-road, Oxford*; Miss M. JACK, *431, Oxford-street, London, W.*; D. JONES, *54, Robert-street, Ynysyawl, Glam.*; Miss F. D. JONES, *Castro, Reigate*; A. E. LEE, *51, Worfield-street, Battersea, S.W.*; Miss M. B. LIGHTFOOT, *Brook-Street Girls' School, Carlisle*; F. W. LOCKE, *3, Braemar-avenue, Wood Green, N.*; Mrs. L. B. LUDERS, *The Alexandra, 42nd and Chester-avenue, Philadelphia, Pa., U.S.A.*; A. MORROW, *7, Llynvi-terrace, Gordon-road, Enfield*; T. R. OGDEN, *217, Ince Green-lane, Ince, Wigan*; R. B. PERRETT, *Queen Anne's Chambers, Westminster, London, S.W.*; G. E. PITT, *B.-ès-L., Knutsford, Cadbury-road, Moseley, Worcs.*; Miss N. E. POWERS, *36, Grove-road, Windsor*; Miss E. SAPSWORTH, *18, Cumberland-road, Kew Gardens*; V. V. SUMFIELD, *Ivydene, Polegate, Sussex*; M. M. THOMAS, *20, Milestone-road, Upper Norwood, S.E.*; Miss M. THOMPSON, *2, Claremont-road, Windsor*; H. VERRAL, *8, Grange-road, Lewes, Sussex*; W. H. WILLDIG, *Ash Tree-road, Pelsall, Walsall*; Rev. R. WOOD, *Crescent House, Wells-road, Ilkley, Yorks.*

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*Wm. H. DENNIS, *Plumstead, London, S.E.*; Miss L. SWAN, *Croydon.*

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

HARRY J. WOOD, *Berea, Durban, S. Africa*; *J. R. LIGHTFOOT, *Tooting, London, S.W.*; *Miss G. M. SHERRIS, *Sidcup, Kent*; *Mrs. LOLA CAREW, *Chelsea, London, S.W.*; *Miss AMY G. CLENNETT, *Willesden, London, N.W.*; *E. K. JAYNE, *Old Charlton, London, S.E.*; HENRY H. NEWBOLD, *Sydenham, London, S.E.*

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, April 24th, at the Offices of the Association, Museum Station Buildings, High Holborn, W.C., will be held an *Examination for the Preliminary Certificate*, at 7 p.m., and on Tuesday, April 25th, an *Examination for the Advanced Certificate*, at 6.30 p.m. Candidates will kindly intimate as soon as possible their intention to be present.

Mondonacoj (B.E.A.).

Sumo laŭ antaŭa listo	£56	14	11
F.A.S. (Melbourne)	1	1	0
John Bredall (London)	10	0	0
				£67	15	11

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilingva enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

885. **Barcelona (Hispanujo).**—S-ro. Antonio Miquel, *Boria, 17, 2^a-3a*, deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun neeŭropaj samideanoj. (77)

890. **Paris (Francujo).**—F-no. A. Strick, *152, Rue Lamarck*, deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj prefere ricevi ne-Eŭropajn poŝtmarkojn.

900. **Amiens (Francujo).**—S-ro. Louis Bille, *147, Rue du Moulin*, deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

901. **Portsmouth (Anglujo).**—S-ro. A. V. Jeffery, *26, Harley-street, Filton*, deziras korespondadi per ilustr. poŝtkartoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

902. **Auxerre (Yonne), Francujo.**—F-ino. Rose, *rue de Paris, 62*, deziras korespondadi interŝanĝe per ilustr. poŝtkartoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

903. **Warrington (Anglujo).**—F-ino. G. Smith, *22, Arpley-street*, deziras korespondi per il. poŝtkartoj kun ne-eŭropaj samideanoj.

On Joining the B.E.A.

To the Editor of THE BRITISH ESPERANTIST.

DEAR SIR,—I should like to say a few words to the clubs that are not yet affiliated to the B.E.A. There are many advantages in being united to a central authority—advantages that strengthen the general body immensely when bent on some common action. I can't think that 6d. a head is the obstacle. Surely we could each save up 6d. in a year, and so give our mite to the B.E.A!! But I write for a practical purpose. The Warrington Club has organised two Socials this year. We were ready to invite quite a number of guests as guests. We appealed to the only Address Book—the Journal. We wrote to all the neighbouring clubs mentioned there. But Mr. West tells me there are a number of clubs in Lancashire and Cheshire—some quite flourishing, which are quite near us and are not affiliated. Had I had their addresses I should have written to them. I hope all clubs existing will *kiel eble plej baldaŭ* join the B.E.A.

Fidele via,

(REV.) R. B. PRIMAVESI, O.S.B., F.B.E.A.

The Guarantee Fund.

Total as per second list (February B.E.), £6,130.

Since received:—

£20.—Johnston, G. Jameson, M.B., F.R.C.S.I., *Dublin*; Vaughan, R. F., *Celebes*.

£10.—Campbell, G. W., *Brisbane*; Freke, Mrs. A., *London*; Fullwood, W. S., *Hurstville, N.S.W.*; Lamb, Wm., M.B., C.M., *Elliston, S. Aust.*; Parker, C. H., *Auckland, N.Z.*; Simpson, T. Mitchell, *Wellington, N.Z.*

Total, £6,230.

SPECIAL NOTICE.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, April 10th, at 6.30 p.m., at the offices of the Association.

Particular attention is drawn to the following meeting, which will be held on the 15th May, at 6.30 p.m. (the third Monday in the month instead of the second), when a draft of the Balance Sheet and Accounts at 30th April, 1911, will be laid before the Council.

H. CLEGG,
Secretary.

